

„Vienybė Lietuvių“
 Išleista kas trečiądienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$200.
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus
 kito laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 12. Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 23 d. Kovo (March) 1910 m. Metai XXV.
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Iš laikraštinių suvažiavimų.

Kovo 17 ir 18 d. mis, Brooklyne, N. Y., p. Draugelio salėje, atsibuvo pirmasis Amerikos lietuvių laikraštinių suvažiavimas (sakome „pirmasis“ dėlto, kad nutarta daryti juos periodiškai. Antras atsi bus ateinančiais metais, apie berželio mėnesį). Jojo p. sekėme savo laiku bus smul- kiau visuomenei apskelbtos tam tikru platum poėdžių protokolu, kuris neuzilgo pasirodys visuose lietuviškuose laikraščiuose. Mums čia iš puls tik paviršium perzelgti, kas suvažiavime buvo laikraš- tijos labai apkaltėta ir pasi- žadėta veikt.

Suvažiavime dalyvavo šie laikraščių leidėjai ir redaktoriai: „Lietuvos“ (Olševskis, Šernas), „Vienybė Lietuvių“ (Paukštis, Širvydas), „Tevyrės“ (Jokubynas), „Lai- vosios Minties“ (Dr. Šliupas, Račkauskas), „Draugo“ (kun. Kaupas), „Darb Vilties“ (Šliakis), „Keleivio“ (Michelsonas), „Kataliko“ (Tananevičius, Brandukas), „Kovos“ (Grinius). Taigi dalyvavo de- vyni laikraščiai. „Saulė“ tik telegramu suvažiavimui pasi- teisino, kad jos atstovas nega- lįs pribut „dėl laiko stokos“. Nedavė apie save jokios ži- nios: „Žvaigždė“, „Dilgėlės“ su „Žm. Knygynu“, „Dagis“ ir „Progresas“ (beje, šis pa- starasis matomai iš principo buvo priešingas laikraštinių- kų suvažiavimui, nes paskuti- niame savo numery, kad sude- moralizuoti spaudos atstovų darbą, patalpino išjuokiančią laikraštinių krikaturą ir ne- tai satyrą, ne tai parodiją busiančio laikraščių „trus- to“...). Paminėt reikia, kad dar iš pašalinių laikraščių sądarbininkų paskutinę dieną į posėdžius atvyko du: p. p. Norkus ir Menkutis.

Imant suvažiavimo padary- tus nutarimus, reikia pasakyt, kad vargiai bent vienas laik- raštinių iš anksto tikėjosi, jog taip toli bus nužengta pir- myn ir taip radikališkai-pui- kiai bus paimta atidžion geri- nimas mūsų laikraštijos. Be- ginę visi pripažino, jog mūsų laikraštija jau taip toli nu- klumpo į raistus, kad toliaus laukiant ir nebeįskant ko- kio nors išieigos, gresia mūsų spaudai morališkas bankrotas. o visuomenei — josios demo- ralizavimasi. Mūsų perijodiš- ką spaudą užviešpatavo asme-

niai vaidai, nešvarios pole- mikos, pseudonymų kolioji- mai-i, patvorinė „satyra“, insi- nuacijos, su kuriomis redakci- jos, be tam tikro susitarimo, nebeįtengia kovoti; ant galo, visokie mūsų laikraštinių ter- šiantys apkelbimai pr gavikų, kurie su laikraščiu pagalb- tuština mūsų bėdino žmogel o kišnes; įvairių gaudagrašių nešvarios reikamos ap- i- garsinimai — viskas tiesiu- lio- u tautiečių ateičiai doriš- kus grivėsius. Kas gi mūsų laikraštija ir visuomenę nuo to pavojaus atkreips, jeigu ne tie patį laikraščių ledeja- redaktoriai ir publiasta-, ku- rių rankose yra visuomeniš- kojo gyvenimo vairs? Reikia tik visiems tame darbe susi- tart. Toks tai susitarimas da- bar ir įvyko. Jeigu mažumi nedalyvavusių laikraščių tam susitarimui ir nenorėtų pritart, tai ne ką laimės, nes visuo- menė ankščiau ar vėliau juos išmes už horto, kaip atgalei- vius ir remiančius mūsų laik- raštijos dorišką iširutę.

Nors suvažiavimo progra- moje buvo atidalinta svarsty- man — skyrium leidėjų ir sky- rium redakcijų reikalai, arba, kaip sakoma — medžiagiškoji ir dvasiškoji laikraščių įusis, vienok nuo pradžios iki pa- baigai posėdžių dalyvavo svar- stymuose visi laikraštinių kai- ištiai. Jei bent tik ten nuo balsavimų redaktoriai prisi- laikė, kur ejoji apie klausim- us, stačiai paliečiančios lei- dėjų finansinę dalį. Tauti- ninkai, socialistai, laisvama- niai ir klerikalai laikraštinių- kai per tas dvi dieni užmiršo savo patriotiškumus ir pažiūrų skirtumus; malonu pastebēt, kad iš to atžvilgio nei mažiausio nuomonių susikirtimo ne- apsiereiskė. Rodos visi atvyko prisirengę vieni kitiems pa- duoti brolišką ranką, užmiršti tą jei kas-ką buvo asmen ška- kada nors užgavęs, visame- kame nusileisti, by tik šis su- sivažiavimas būtų išnaudota- vienam dideliam tiklui — pa- kelimui Lietuviškos laikrašti- jos. Suvažiavime, kaip ant- laimės, radosi vadovai visų ge- riasių srovių. Ar imsime prak- tiškąją laikraščiu leidimo dalį — čia išdėtė spaudos reikalus- tų iš svarbiausių ir pr ty- ru- sų savo profesiją leidėjų: p. p. Olševskis, Tananevičius ir Paukštis. Politiskai-tautiš- kai-draugijinę laikraštijos sri- tį visuomet dailiai suvažiavi- mui išvaizdino Dr. Šliupas, Šernas, Širvydas. Etikos klausime daug minčių suteikė

kun. Kaupas. Jei buvo try- nimaisi painesnių partiviškų klausimų, juos padėjo sušvel- nint Grinius, Michelsonas. Li- teratūros klausime vėl gi ne- mažai kalbėjo Račkauskas, Šliupas, Širvydas.

Trumpai sutraukus laikraš- tinių suvažiavimo darbus, štai kas nutarta: 1) Palengva prašalint iš mūsų laikraščiu ap- g. v. u. g. ir ne etiškos for- mos apgarsinimus: šundaktarių, monininkų, neesančių aukso kasyklų, etc. beje p. į- iešojimus merginų dėl apsi- vedimo 2) Pasirupinti apie į- teigimą bendros lietuviškos teisingiems apkelbimams rinkt agentūros. 3) Įkurta laik- raščiu sąjunga po vardu „Amerikos Lietuvių Spaudos Draugij- ja“, kurion prisidejusie kiek- vienas laikraštis įmoka įsto- jimo \$25 ir kas mėnuo po \$5. Iš to fondo bus užlaikomi didesniuose miestuose šiek- tel apmokami laikraščių ko- respondentai 4) Pritarta zecerių atsišaukimui, kad spautu- vėse turi but pridabojama sa- nitar škumas ir švarumas. 5) Nutarta vykinti gyvenim- n į- rotis, kad korespondentai po žiniomis ir rašantįs apie draugijos reikalus, p. s. rašytų tikru vardu. 6) Tie ką po ke- liais pseudonymais veda patįs su savim polemikas ir kursto ypatų vaidus per kelis laik- raščius, nutarta laikraščiams- vieni kitiems apie juos prane- šti ir melagėlius viešai ap- skelbti. 7) Iš korespondenci- jų išmest užspuldinėjimus ant ypatų 8) Nesikišt laikraš- čiams per metų laiką (kaipo bandymui) į reikalus visų tų organizacijų, kurios turi savo organus. 9) Išreikšta neužsiga- nėdinimas dabartinei mūsų laikraščių „satyra“, kuri su- siveda daugiausiai iš nešva- raus ir neteisingo šmeižimo ypatų; palinkėta, kad mūsų satyriški ir tie, ką turi satyros bei juokų skyrius laikraščiai- vestų save dorai, gražiai ir eti- škai. Tik tokie bus pri- imami į susitvėrusių laikraš- tinių draugiją, kuri- viršų minėtų principų pri- silaikys. 10) Laikraščiuose nuolatos nurodinėti mūsų keliaujantiems oratoriams, ko- kie yra tuom tarpu svarbiausi lietuvių reikalai nuo estrados gvildent, beje da aiškinti ora- toriams, kaip dailiau, manda- giau ir praktiškiau prieš pu- bliką išeiti. 11) Nutarta ir pa- linkėta visiems Amerikos liet- laikraščiams laikyties kiek- galima vienodumo kalbos ir rašybos sulyg Kriaušaičio gra-

matikos, iki išeis nauji kalbo- ir rašybos vadovėliai, kuriuo- Didžiosios Lietuvos filologai (Buga, Jablonskis, Šlapelis ir kiti) šiemet Seinuose susiva- žiaavę nutarė parašyt ir išleist 12) Išrinkta komisija (r. dos Šliupas, Širvydas, Račkaus- kas, Šernas), kuri per metų- laiką apdirbs amerikiečių- lietuviams terminologiją — kaip vienodai reikia pavadin- visas politiskas ir draugijine- istigas: valdžias, teismus ir tt.

Šita trumpa peržvalga (toli nepilna) suvažiavimo darbų, duoda suprast, kad pagaliau mūsų laikraštinių kai syki už- sibriežė bendrus ir didelius lietuvių kulturoje planus. Ar daug iš jų pasiseks įvykinti, sunku pasakyt. Bet negalima abjot, kad vistiek mūsų laik- raščiai jau padarė didelį žing- snį pirmyn ir daug kitokišis- save atras ekančiame laikraš- tinių suvažiavime, kuris atsibus 1911 metais apie ber- želio mėnesį.

Valdžios sumanymas žemiečių savyvaldos Lietuvoje.

(T. Wróblewskio paskaita.)

1 sausio bajorų kliube (Vil- niuje) T. Wróblewski išdėsti- nėjo, koks yra naujausias val- džios sumanymas apie žemie- čių savyvalda Lietuvoje.

Jau nuo 1863 m. pradėta galvoti apie tat, kad reikia įvezdinti žemiečių savyvaldą ir Lietuvoje. Valstybės rda- buvo tat jau nutarus, bet pirm- to negu įvezdinti, pasiteravo su Lietuvos vyriausybe. Tuomet general-gubernatorius bu- vo žinomas Muravjovas. Ta- sai atrdo, jog žemietijose pa- prastai viršų ima bajorai dva- rininkai, o čionai dauguma jų yra lenkai, todėl „rusų“ inte- reams busią pavojinga; atsire- mti gi valdiečiais taipgi nega- lima, nes jie esą per tam-ųs.

Žemietijų Lietuvoje nebu- vo. Jos reikalais rupinosi biurokratai; general-guberna- toriai ir gubernatoriai sius- dami carui savo rapor- tus nuolatos turėdavo su širdgėla apreiškinėti, kad daugeliui krašto reikalų val- dyti reikalinga e-ą pakvies- ti vietiniai renkamieji žmonės, nes biurokratai blogai viską padarą. Nesykį carai liepda- vo įvezdinti žemietijas Lietu- voje, prisakydavo parupinti tam tikrą sumanymą, bet nie-

ko iš to neišeidavo. Atsiras budavo tam tikra komisija, bet ji ir jos darbai kokiam lai- kui praslinkus išnykdavo. Jau 1896 m. vidaus ministeris Goremykin buvo išdirbęs tam tikrą proektą Augštesnieji biurokratai išreiškė įvairias nuomones. Tarp jų Kievo- gen-gubernatorius Dragomi- rov pasakė: rusų valstybė per- stipri, kad reiktų bijoties len- kų intrigos. O Lietuvos gen- gub. Orževskij išsitarė: dabir- tas kraštas mašina atgabent- us nuplikusius činovnikus, todėl reikalingos yra tikros žemietijos. Dabir gi viršų paėmė biurokratai, žemietijų priešininkai.

1899 m. vėl pakelta kalba apie žemietijų įvedimą. Pasi- baigė tuom, jog 1903 m. kai- kuriose baltarusių srityse įve- dė pusiau savyvaldą, kur bu- vo valdžios paskirti valdinin- kai ir keli tos pačios valdžio- paskirti tie patįs žmonės. Ži- noma, iš tokio mišinio nieko gero neišejo; kraštas kentėjo valdininkai turtus krovė, o žemietijų nebuvo po senevei.

Kas kita buvo 1905 metais. Vietinė Lietuvos valdžia pati surinko dvarininkus ir valdi- ninkus, kurių klausė, bene rei- kia jau įvesti žemietijas ir ko- kios jos turėtų buti. Dvari- ninkai išreiškė nuomonę, kad turėtų buti prileisti žmonės b- skirtumo loomų ir tikybs, kad butų skiriama proporeijo- nalškaiti žemės didumui ir tt.

1906 m. ministeris Stolypin buvo sumanęs išleisti įstatymą apie savyvaldą, bet nieko iš to neišejo, nes dalykų stovis atsi- mainė, valdžia atsigavo, o ja- me žmonių savyvaldai suteik- ta daug teisių.

Ilgą laiką, nežiurint į prisak- ymus iš augšto, svarstė minis- teijai: kaip daryti su Lietu- vos savyvalda, galvą laužė ir- rinko medžiagą per 40 metų — vis nieko neišeidavo; paga- liaus pr reikus rusų atgaleivini Pichno išleisti naują įstatymą apie lenkų dvarininkų „suval- dymą“, žemietijų sumanymas buvo atliktas per 3 mėnesius.

Jame buvo aiškus noras — padaryti iš žemietijų, taip sak- kant — sutverti valdininkams melžiamąją karvę. Tat daro- ma įvairų įvairiausiai budais. Viskas priguli nuo to, kas naudinga valdininkams. Vien- nur gyventojus dalija į pravo- slavus ir nepravoslavus, kitur į rusus ir lenkus. Vienur lie- tuviai priguli prie nepravosla- vų, kitur prie rusų ir tt.

Sumanymo autoriai priveda- nemaž skaitlinių ir vis nusu-

ka nors truputėlių rusų naudai.

Yra pavietai Baltarusijoje, kur rusų valstiečių dauguma, tai iš tenai nusuka nors keletą balsų rusams-valdininkams-dvarininkams.

Kadangi galimas ir toks at- sitikimas, jog neveizinti visą rupe- tį, rusų at-tovų žemietijo- se bus permažai, tai žada to- kiuose atsitikimuose skirti iš- vietinių; o jeigu ir skirti ne- bus iš ko, tai gaben- iš kur- kitur, kad rupintųsi, lyg žiuo- vai, vietiniais reikalais.

Žinoma, žemietijose bus daug raštinių, gydytojai, feldšeriai ir tt. Todėl suma- nytojai, nenorėdami, kad ne- rusai duoną turėtų ir valsty- bės reikalams nekenktų, sako galima esą įleisti žemietijas nerusų nedaugiau pusė.

Buvo atsitikimai, kad net rusai valdininkai kaitais pa- darydavo tai, kas aprusito- jams nepatinka. Todėl išank- sto pasakyt, kad negalima mažinti pinigų, išskol skiri- mų cerkvėms ir mokykloms.

Gali kilti abejojimas, kas yra lenkas, rusas; tą klausimą išriša pats gubernatorius, aut- kurio sprendimo nebegalima skųsties.

Pagaliaus, galimas dalykas, kad Valstybės Duma panorės pataisyti tą sumanymą, tai mi- nisterija nieko neduos, jokios žemiečių savyvaldos neįvezdys.

Vargiai ką nustos kraštas nuo to, kad neturės tokios žemietijų savyvaldos.

A. J.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika. Tik da neseniai buvo nusiraminę mūsų politi- keriai ir palioję begązdinę save ir visą šalį su pavojum iš Japonijos pusės, štai ir vel tos šmeškos šešėlis pasirodė. Vienas slaptas politiskas agentas Tokios mieste išvogė iš Japo- nijos laivyno planus, kuriuo- se japonų karės komitetas smulkiai apskaito naują karę, ir ta karė busianti ne su kuo- kitu, kaip su Amerika. Šitie dokumentai tapo prisiųsti Va- šingtonan vienam ambasa- dorui, kurio vardo politiški rateliai da neišduoda. Bet, kad Japonija ruošiasi į karę su Amerika, tai jau pilna bur- na visur pradėjo šnečēt. Pa- čion Amerikon japon-čiai ne- lįsį, bet jų tiksias e-ąs atimti nuo amerikonių sau giminiš- kas filipinų ir havaiškas salas. Ir tas busią labai lengva: ant Havai salos jau ir dabar veikt

pu e teritorijos užėmę ateivia japoniečiai, o japonų laivy- nas busias pilnai užtektinas sumušti savo panamėj amerikonus.

Francija. Duez'o skandalas plačiai užėmė visuomenę. Pradėjo išsiaiškinti ir daugiau klastelių, kurias papildė valdžios pasiuntieji likvidatoriai, atminėjant bažnyčių ir vienuolynų turtus. Kad Duez įsijėdė sau į kišenę surinkty iš klebonų pinigų apie 200 mil. dol., tai da būtų mažniekis, nes tas galima būtų išteisingi, kad toks atsitikimas tėra tik vienas. Bet pasirodė, kad tokių godžių ent' privatiško pasipelnymo likvidatorių buta ir daugiau. Taip, tulas vienuolynas Chartreuse, kur buvo kunigų įkurtas puikus gėrimų bravaras, vertas milijonų, o likvidatoriai sakosi pardavę vos už 100 tukst. dol. Kitor bažnyčių turtus parduodant tik trečdalis pinigų valdžiai belikę, kiti du trečdaliai sudilę tarpe likvidatorių ir kunigų. Buvo apskaityta, kad iš vienuolynų susirinks bilijonai frankų, tuometarpu nei trečdalis nesiranda. Tokiu budu išsipildė priezodis: „kunigų naudą—velniai sugaudo“. Bet čia duotas buvo įnagis klerikalams, kurie dabar pirštu bado į valdžią, kokie jos agentai. Delei šito parlamentan įnešta bent kelios interpeliacijos: atgaleiviai ir kunigijos draugai vėl reikalauja panaikint bažnyčių turtų konfiskavimą, o pirmieviai nurodo, kad reikia reorganizuoti įtatyto pildymų sistemą. Nes pū teisybei, nieko negelbės ir geriausi parlamenta nutarimai, jei jie bus paduoti išpildyt besąžiniams glemžikams.

Nicaragua. Anot paskutinių žinių, Nicaraguos revoliucija jau esanti užsibaigusi, ir užsibaigusi su revoliucionierių pralaimėjimu. Zelayo šalininkas, prezidentas Jose Madriz įstengęs sukriūsti sukilimus, ir revoliucionierių vadas Estrada, kuris buvo apšauktas „laikinu“ prezidentu, nuo kovos lauko prasišalinęs. Tik Bluefieldo apylinkėse da esą neramu, bet šiaip visuomenė jau persimainiusi: kaip pirma karštai šaukė: „Tegyvuvoja Estrada!“ taip dabar šaukiant: „šalin su Estrado, tegyvuvoja Madriz!“ Visuomenė mat greitai savo pažvalgus keičia.

Šiaurinė Amerika jau 300 savo jurininkų iš Nicaraguos atšaukė. Pasilikę da apie 1000, bet ir tie greitai išvažiuosia. Amerikonų viltis neišsipildė. Jie geidė, kad revoliucionieriai pergalėtų ir prezidentu liktų jiems prielankus žmogus.

Iš Lietuvos.

Suvalkai. Teismas. Vasario 25 ir 26 d. Varšavos Teismo Rumas nagrinėjo garsią bylą apie išplėsimą (sausio 17 d. 1906 m.) *Lazdijų pačtos*, kuomet buvo sudraskyta caro ir carienės paveikslai, paimta apie 4 tukst. rubl. ir nušauta pačtos viršininkas. Kiek ži-

noma, tai buvo padaryta kuopos, kuri tuomet Suvalkų gub. plėšė visą eilę monopolijų, draskė gminų kanceliarijas, teismus, mokyklas. Vienas iš tos kuopos, Pečiulis, dar 1906 m. nuteistas katargon. Bet čionai teisman pakliuvo gerai pasiturintis ukininkai: Lelešius, jo švogeriai—Liudv. Matulaitis ir Zaleduonis, tėvas ir sunus Slavynai, Galinių gminos raštininkas Blaževičius ir Lelšiaus tarnas Klimavičius. Iš jų: Slavynas (tėvas) kalėjime numirė, o sunus dar toli prieš bylos užvedimą išėjo Amerikon. O penki kiti—išsėdėję kas 14, kas 21 mėnesį kalėjime—stoję teisman. Grėšė kiekvienam ligi 20 metų katorgos. Teisman buvo iššaukta 40 liudytojai. Visi kalti namieji išteisingi ir tuoj palesti iš kalėjimo. Gynė pris. adv.: atstovas A. Bulota ir Leontjevas (iš Peterburgo). Byla ėjo uždarytomis durimis.

Pajavyony, Vilka. pav. Sausio 29 d. buvo parapijinė sueiga. Sueigon atvyko tik jaunieji kunigai. Nutarta pastatyti jauniems kunigams naujus pakajėjus. Beto, per sueigą buvo reikalauta, kad klebonas prašalintų dabartinę klebono gaspadinę, nes per ją buk negalį pabuti jaunieji kunigai ir tt.

Pranys.

Girdiškis, Raseinių pav. Gruodžio 18 d. nežinia iš kokios priezasties sudegė senoji medinė Girdiško bažnyčia; naujoji dar nepabaigta statyti. Pamaldos atliekamos šokio mis dienomis klebonijoje, o šventadieniais varpiučių. Kalėdų pirmą dieną klebonas Čerkelauskas per pamokslą išsiskino, kad bažnyčia sudegė per žmonių kaltybę: sakė, kad Dievas nubaudė už žmonių negerus darbus ir girtuoklybę. Beto dar priminė kokį tai siuvėją, kuris skaitas „L. Uk-a“. Tas, girdi, dar užtrauksias didesnę Dievo koroną.

Lauksargys.

Panevėžys. *Tai tau piršliai.* Į Jokubonių sodžių pas vieną ukininką atvažiavo piršliai prie dukterų. Kaip geri piršlai—gėrė, gėrė ir begerdami susipešė. Tėvas, matydamas, kad menama „zentą“ ne juokais smaugia, šoko ginti ir „piršlį“ už apikaklės metė pro duris, bet šis peiliu šoną perdurė. Duktė šoko tėvą ginti—tai rankas supiaustė. Tai piršleliai.

Atsilankęs.

Lygumai, Šiaulių pavieta. *Nauji bažnyčios prisakymai.* Sausio 31 d. kleb. Ropkus iš sakyklos apskelbė naujus įstatus. Štai jie: 1) Visuose kaimuose visos vestuvės turi būti neilgesnės dviejų dienų; 2) jaunavedžiai prieš vestuves turi sudėti pas kleboną Ropkų 25 rublius kaucijos, kad daugiau dviejų dienų nebaliavos; o jei baliavos, tai tie 25 rubl. eina „ant bažnyčios“; 3) visi vaikai iki 15 metų amžiaus neprivalo pytkyti rukyti ir į jokus susirinkimus nei pasilinksminimus vaikščioti. Lygumiečiai tik bijo, kad klebonas „gerai bedarydamas“ dau-

giau blogo nepridarytų.

A. Švitinis.

(„Liet. Ukin.“)

Kaunas. Sausio 29 d. buvo teisiamas kun. Olšauskas už nepildymą vidaus dalykų ministerio aplinkraščio nuo rugp. 18 d. 1905 m., dėl perėjimo iš pravoslavijos katalikų tikėjiman. Kun. Olšauskas išteisingas.

Panevėžys. Pas mus siaučia užkrečiamoji „baisi ligi“ „beriamosios šiltinės“. Mūsų sanitarijos daktaras J. Aleks na skelbia po visą miestą ruošti ir lietuvių kalba, kaip užsikarkyti epidemijos laiku.

Litavaras.

Maišyti šliubai. Vatikanas išsiskino, kad visi maišyti šliubai, jeigu šliubą davė ne katalikų kunigas, po apskelbimui popiežiaus įsakymo „Ne Tempore“ (1908 m.) turi skaitytis netikrais.

Odesa. Sausio 31 d. buvo vaidinta triveiksmė drama „Kova“. Salė buvo pilna, nes vaidinimas netik lietuviai atėjo, bet ir maža kitataučių saujalė apsilankė. Vaidinimas pasisekė. Lietuviai, įpratę „Ratoje“ tik komedijas (išskyrus „Alkani Žmonės“) matyti, išpradžios mėgino, ir „Kovą“ vaidinant juokties. Tačiau išgirde graudingus darbininkų pasiskundimus, surmėjo.

P. Naginė

Vilnius. *Marijavitų kapinėms.* Miesto valdyba jau nutarė paskirti tam tikrą žemės gabalą Kuprijaniškių dvaro laukuose (pači patį Vilnių) Ligšiol Vilniaus marijavitai savo kapinių neturėję.

IV Lietuvių Dailės Paroda. Liet. Dailės Draugija už gražiausį sodžių darbą, kuris bus išstatytas IV parodoje, paskyrė dovanų 25 rub. Tokiam gražiausiam darbeliui išrinkti yra pakviesti mūsų žmonių dailės žinovai—Tadas Daugirdas ir Ignas Šlapelis iš Kauno ir p-lė Zofija Gimbutaitė.

Kaunas. Kun. Dambrauskui leista išleisti naujas laikraštis „Tikėjimas ir Mokslas“. Į metus gali išeiti ne daugiau, 20 kartų, kaina metams 1 r. 50 k. Skyriai: 1) tikėjimo—doros, 2) mokslo, 3) ukio, 4) prekybos ir pramonijos, 5) literatūros, 6) margumynai.

(„Liet. Žinios“.)

Naujas laikraštis. Adolfo Vėgelė gavo leidimą leisti dvisavaitinį lietuvių kalba laikraštį, vardu „Balsas“.

Panevėžys. Iš Mušos, Pivasos, Lėvenio ir Nevėžio ledas jau išėjo. Vasario 18 d. per Žaliają laukinę žą-įs skrido. Jau antra savaitė, kaip vieversys (vituris) laukuose tyriliuoja.

Menas.

Kiek yra valdininkų Rusijoje. 1897 metais, išskyrus Suomiją, Rusijoje buvo valdžios samdomųjų valdininkų 438,818. Dabar, žinoma, dar daugiau.

Nauja vyskupija. Dideliasi Siberijos plotai priklaus-

so ikšiol Mohilevo katalikų vyskupijai, kurios vyskupai gyvena Peterburge. Mohilevo vyskupija ir be to plati, ir tolimajai Siberijai keblu priklausti prie Mohilevo. Tai gi ir buvo pakeltas Ryme ir Peterburge klausimas apie sudarymą naujos Siberijos katalikų vyskupijos. Buvo pasklydęs gandas, buk jau esąs paskirtas ir kandidatas į Siberijos vyskupus, butent, mūsų viengentis, b. Peterburgo Dvas. Akademijos profesorius, Taškento klebonas kun. J. Pranaitis. Kiek teisingas buvo tasai gandas—nežinia. Dabar tik „Dz. Petersb.“ praneša, kad Siberijos katalikų vyskupija tikrai greitu laiku busianti įtaisyta. Vyriausioju vyskupijos miestu busias Omškas.

Skuodas, Telš. apskr. Nuo keliolikos metų vietiniai latviai baptistų tkybos turėjo pasisamdę paprastus namus, kur šventadieniais susirinkdavo pasimelsti; dabar vietinė policija tuos namus uždarė; baptistai, likę be maldos namų, mėgino suirinkti tolimame S. sodžiuje melstiesi, bet ir čia policija įsimašiusi, ir kaip girdėti, ne vien tų namų savininkas, bet ir dažniau tuos namus lankiusieji busią patraukti atsakomybėn, neva už slaptų susirinkimų darymą.

Fr.

Ryga. Ryg. s. knyginkai kelis sykus jau prašė vyriausybės paskirti Rygon lietuvių spaudinams cenzorių. Dabar š vadaus re kalų ministerijos atėjęs prašytojams atsakymas, jog jų prašym s, kaip tik bus įvesti nauji įtatymai apie spaudą, bus išpildytas.

Gėkonis, Pan. ap. kr. Smilgių parapijos sodžius. Miške medis užmušė kintėją, čionykštį ukininką Stasį Jasiulienį, turtingiausį Gėkonių gyventoją. Ypač jis žinomas buvo, kaip pavyzdingas arklų augintojas.

Pumpuras.

Truskava, Panev. apskr. Vietiniai kunigai: Babrauskis ir Rakauskis, buvo įtaisę parapijinį knygynėlį. Už tai patraukta abudu atsakomybėn. Teismas, pripažinęs, kad nors jie ir sąžiningai darė, bet vis dėlto be vyriausybės leidimo, nubaudė abudu 5 r.; dar prisidėjo liudininkai 2 rub. 75 kap. užmokėti.

R.

Ežerėnai, Kaun. gub. Šių m. vasario 3 d. apskričio teismas nagrinėjo čia bylą apie Henriko Koscialkausko užmušimą. Kaltinami buvo užmuštojo žmona ir sunus 20 m., kaip drauge dalyvavusieji užmušime: pirmoji—savo vyro, antrasai—savo tėvo. Gynė garsusis Vilniaus advokatas Vrublevskis ir k tas advokatas iš Dvinsko. Kaltinamieji nubausti: žmona—12 metų katorgos, sunus—8 metais katorgos.

D. B.

Skaisgiris, Šiaulių apskr. Kibarų sodžiuje pas uk. Valandzių viešėjo Stalgis. Vakarė reikėjo Stalgui grįžti namo. Pirmasai įsėdo vežiman Valandzius. Stalgis (reikia

pasakyt, buvo jau girtas), padėjęs ratuosna šautuvą, patsai belpdamas, pataikė ant šautuvo, kurs iš-šovė ir įtaikė Valandziui į vidurius. Tris dienas pasirgęs, Valandzius numirė.

Tai vis girtuokliavimo pasekmės.

Memoria.

Liepojus, Kuršo gub. Pastaruoju laiku, kaip rašo „R. G.“ čia labai sumažėjo darbai. Dažnai pritrukta darbo didžiausiems fabrikams. Bedarbė, sako, galėsianti traukties mažiausiai kokius du mėnesiu. Nėra darbo da gi geležinkelio fabrikuose. Daugelis darbininkų keliauja iš Liepojaus, kitor, Kuršan.

Naujoji kometa. Irutsko observatorijoje patėmyta nauja kometa. Sako, tai esanti laukiamoji Halley'o kometa.

Etnografiškas vakaras. Vilniuje buvo rengta ant vasario 22 d. „susivienijusių visos Rusijos tautų koncert-s“ kuriame žadė dalyvausią: didžiarusiai, baltarusiai, mairusiai (ukrainiečiai), lenkai, lietuviai, zydai, latviai (jie atsisakė dalyvauti) ir kitos tautos. Lietuviai etnogr. fiškajame vakare žadėjo turėt savo atskrą paviljoną, turį rengė tautiška jame stliuje mūsų dainininkas A. Žmuidinavičius. Paviljone žadėję parduoti tautinius gėralus: girą, krpiną ir letuv š-uosius medauninkus. Peterburge, per etnografišką vakarą, lietuvių krpininkas turėjęs, didelį „pasisekimą“.

(„Viltis“.)

Vilkaviškis, Sv. gub. Vasario 13 d. buvo čia „Krikščonių darbininkų draugijos“ parų susirinkimas. Limininkas atvažiavęs iš Marijamp. Staugaitis. Buvo renkami pinigai mišiom s, solig kiekvieno ario išgalėjimo. Surinkta 12 r. su kapeikomis, iš kurių 6 rub. paskirta šv. Mišioms, o likusiais pinigais sušelpta vienas sergantis darbininkas. Paskui buvo dar su mesta 4 rub. 85 kap. sušelpti kitą darbininką Narių prie draugijos prirašyta 333.

Ažuolaitis.

Skaudvilė, Raseinių apskr. *Nelaimingas atsitikimas.* Sausio 14 d. Skaudvilės miestelyje bekaršiant vilnas viena moteriškė įkišo galvą į šepėčius. Sepečiai visą galvos odą nuėmė ir vieną akį išlupo. Labai pavojingai moteriškė serga.

Saulės brolis.

Marijampolė, Sv. gub. Vasario 13 d. nusišovė Marijampolės gymnazijos IV klasių mokinys Nalbochas. Priežastis nusizudymo dar nežinoma.

P. R.

Kašedarai, Vilniaus gub. *Balionas.* Vasario 18 d. netoli nuo Kašedarių geležinkel stoties nusileido balionas, kuris lėkė iš Novogeorgievsko miesto, Varšavos gub. Balione lėkė du oficeriai. Jie paškino, kad išlėkė 9 val. rytą ir per 8 val. ir 20 minučių pralėkė apie 500 varstų.

Adakavas, Raseinių apskr. *Nelaimė* Sausio 23 d. Geržadų kaime pas ukininką Trakšelį piovė su arkliais akselį. To paties kaimo kitas ukininkas A. Latoža buvo atėjęs padėti dirbti. Per neat sargumą Latoža įkišo ranką su šiaudais į m šną. Notėdamas pasigelbėti įkišo ir kitą ranką: maš nos vargšai nu-piovė abi ranki. Ši nelaimė tuo didesnė žmoguiui, kad šiemet jų sodžius sutarė į vieną sodžius skirstyties, taigi reikia triobos perkelti, žemė taisyti, o be rankų nedaug ką nuveiksi.

Apaštaly Brolis.

Vilkaviškis, Suvalkų g. *Biaurus pasikėsinimas.* Vasario 14 d. Vilkaviškyje 18 metų sunus pro langą šovė į tėvą S-nkų, kurs vakare prieš guliant pas stalą maldėsi. Kulka įstrigė nosies kaule. Tėvas išvežta Kaunan į ligonbutį, o sunus snimta ir pasodinta kalėjimn. Kalbama, kad Senkutis, kaipo vienturtis sunus, labai lepiat buvo augintas. Nuolatos vis imdavo nuo tėvų pinigų ir leisdavo niekams. Ir dabar buk reikalavęs š tėvo net 100 rub., o negavęs norėjo tėvui atkeršyti.

Vilkaviškietis.

Joniškis, Šiaulių apskr. *Apiplėšimas.* Vasario 2 d. atėjo pas ukininką Žalį plėšikas, persirengęs moteriškės rubais, ir užp. olė jį smaugti. Atuęs 150 rub. pasislėpė.

Ten buvęs.

Seinai. *Pavasaris.* Jau artinas pavasaris. Vasario 26 d. pro Seinus pralėkė laukinių žasų būrel s. Tas rodo, kad mūsų pavasario paukščiai jau grįžta.

Francuzų atstovų atsilankymas. Francuzų parlamenta atstovai, atvykę Rusijon, 4 dienas išbuvo Peterburge. Čia jie aplankė įžymiausias miesto vietas, buvę per posėdžius valstybės taryboje ir dumoje. Visur buvo iškilmingai sveikinami. Gatvėse ir prie vakzalų žmonių minios, susitikę su francuzais, šaukė „Tegyvuvoja Francija!“ Taip pat francuzų atstovai buvo atsilankę pas carą. Iš Peterburgo francuzai nuvažiavo į Maskvą. Čia jie žada pabuti 2—3 dienas, o paskui keliauti namon.

(„Saltinis“.)

Iš Škotijos lietuvių. *Bellshill.* *Biaurus lietuvių pasielgimas.* 25 d. vasario atvažiavo tula mergina—Tuminskiūtė. Tuo tarpu buvo ant stoties žinomas bellshilliečiams girtuoklis ir pštukas M. Jasevičia (Švilpkis) ir, matydamas, kad mergina nežino nei kalbos, nei kur jai eiti, priėjęs pasisulė patarnauti ir nuvesti ją pagal jos adresą, kurį ji turėjo. Žinoma, tuojaus užklausė kiek ji turi pinigų. Mergina turėjo 60 rub. o čia dėl mūsų lietuvių gera skaitlinė, nes galima pačiam pasilinksinti. Nepasįdama ant nieko, atsiveda merginą pas savo broį ir uždaro kaip nevalninę. Tuojaus subėga garsios moterėlės, vyrai ir pradeda taisyti vestu-

IŠ AMERIKOS

Pavogimas vaiko. Netoli New Yorko, ties miesteliu Tarrytown jau keletas metų „Juodoji Ranka“ terorizuoja italus, daugiausiai dirbančius Rockefellerio dvare. Įbauginčiai italai kantriai mokėjo „juo daraukims“ doneį ir tyloję. Pereitą savaitę prapuolė ketverių metų berniukas, italo vertėivos Decarlo sunus. Sukruto jieškot. Tuomet tarp ant tramvajaus bėgančio į White Plains konduktorius patėmijo dvi juodai apsirėdžiusias moteris ir verkiantį berniuką. Vos konduktorius priejo artyn, tuojaus moteris iš tramvajaus iššoko, palikę vaiką. Pasirodė tai esą Decarlo berniukas, kurį policija tėvams sugrąžino.

Paulhan ižeistas amerikoniais, Garsus francuzų aviatorius Paulhan, kuris porą pereinų savaitių ties Brooklyn, N. Y. rodė publikai savo skraidymus ant vienasparnės mašinos, griežtai nutaręs grįžti į „brangią Franciją“, nors sulgę kontraktą padaryto su amerikoni Cleary jam dar prisiėdė duoti parodas Amerikoje čiel penki mėnesiai. Dalykas tame esąs, kad Paulhan labai įsiveidęs amerikoniais, kurie ant jo pastebėtuju skraidymu visai mažai susirenką pasizūrėt, ne kaip jis tikėjosi. Tik vienoje Los Angelyje buvęs tikras orlaivininko triumfas, Paulhan užskrido 4165 pėdas į orą. Paskui jau viskas nesisekė. Denveriuje sutrukdęs skraidymą sniegas; San Franciscoje ir New Orleans'e, vos šimtelis publikos suirinkę; San Antonio gyventojai visai nęję žiurėt, dėlto, kad Paulhan esąs „latiniško kraujo“. Amerikonas Cleary taip gi labai neužganėdntas šituo skraidymu surengimu. Jis mokėjęs Paulhan'ui po \$24.000 ant mėnesio, ir netik nieko iš to nepelnes, bet da prikišę pinigais \$82,000. Taip kad nei visuomenės užinteresavo, nei biznis išdegė. Todėl Cleary areštavo visas keturias Paulhan'o skraidomasias mašinas, ir reikalauja atbaigti kontraktą. Atkeršydami už savo vienuoliktą francuzai aviatoriai ragina savo valdžią, kad panai kintų amerikono orlaivininko Wright'o patentą Francijoje.

Gelžkelių streikas. Chicago, Ill. — The Brotherhood of Locomotive Firemen and Enginemen nutarė išsukti milžinišką pečkurių streiką. Vakarų valčiuose jis apglėbsiąs 49-nius gelžkelius, išsitiesius ant 150,000 mylių, ir paskui patrauksiąs du syk tiek darbininkų iš kitų gelžkelio šakų. Tai bus didžiausias gelžkelių istorijoje streikas, prie kurio darbininkai rengsis 6 mėnesius. Kelių valdybos atsisakė Vašingtona į Darbo Sekretorių Neill, kad pabūtų tarpininku, nes norį su darbininkais susitaikinti.

Vienijasi. Išėjo aikšten planas dviejų didžiausių Amerikos elektrikos bendrovių: Westinghouse & Manufacturer Co. ir General Electric Co., kuriuo dvi pirmias vedė tarp

savęs kovą ir lenktynės, dabar gi bandą susivienyti. Šitą sumanymą remianti žinoma New Yorko bankinių firma „Kuhn, Loeb & Co.“ Nauja elektrinių bendrovė sudėsianti \$150,000,000 kapitalo.

Žada uždaryt trustą. Trenton, N. J. teisėjas Swayze suteikė pavelijimą prokurorui Garven per prievartą paimti mėsos trusto knygas ir perduoti į Grand Jury. Jeigu kliučių nebus, ir trusto nusikaltimas prieš korporacijų tiesas patikrins faktais, tai prokuroras žada paduoti įnešimą valdžiai, kad atimtų čartėrij nuo trijų didžiausių mėsos firmų: Armour & Co., Swift & Co., ir Nelson Marris & Co. iš kurių susidaro milžiniškas mėsos trustas. Tada gyven tojai lengviau atsikvėpsią, nes mėsos kaina nupultų žemyn.

Operų sąryšis. Girdėtis, kad Bostono, Chicagos ir New Yorko Metropolitan operų savininkai norį sutverti trustą. Tikslu da nepasako, bet spėjama, jog susivieniję antrpeneriai numuš giesmininkams algas. Dabar, pav. New Yorke, debutuojantiems tenorams ar pirmadonoms moka ypatai net po 6000 dolerių už vakarą, kaip va garsiam italų giesmininkui Caruso; o kitiems per žiemą moka iki 30-40 tūkst. dol. Šitokios algos pakelia edynių kainas nuo \$1 iki \$5 ir lėdinesnė publika nevisuomet gali operą girdėti.

Tarp italų socialistų. Dvidešimts viena italų socialistų kuopa perleido referendum klausimą: ar prisidėt prie amerikonių valstijinės Socialist Party. Didžiama balų gauta — prisidėt. Todėl dabar išvažio Chicagon penki italų igalotiniai: Marsilio, Bertelli, Palmero ir du Guiseppa tarties su S. P. nacionaliniu biuru: ant kokių išlygų italų soc. šaka taps priimta.

Prezidentas telkia partijų redaktorius. Springfield'e atsibuvo Illinois valstijos republikonių redaktorių draugijos metinė konvencija, kurion susirinkę apie 100 asmenų, išskiriant Chicagos redaktorių. Prezidentas Taftas mušę ilgą konvencijai telegramą, ragindamas redaktorių laikytis „republikoniškojo patriotizmo“ ir kad savo laikraščiuose remtų republikonių partijos darbus kongrese ir vietinėse administracijose.

1915-tame mete bus užbaigtas kasti Panamos kanalas. Prie tos progos New Orleans mieste tam laikui rengiama iškilmi šventė ir apvaikščiojimai, kaip „atdarymo Panamos kanalo“. Pietinės ir Centralinės Amerikų tautos rengiāsįs taip pat šitose iškilmėse dalyvauti.

Nesuitaikė. Bandymai suvesti į sątaką Philadelphiaos strikarių darbininkus su Rapid Transit bendrove nęjo niekais ir kaip strikarių taip ir generališkas įvairių darbininkų streikas tebesiaučia pilnam smarkume. Rods riaušįs sumazėjo, bet miestas tebėra po nepaprasta policijos apsauga. Šita apsauga ant tiek kieta, kad miesto majoras Reyburn

ir Visuomenės Apsaugos direktorius Clay uzdraudė Šerbeto teatriniškams Adelphi teatre statyti dramą „Vaidai“, paremtą ant darbo ir kapitalo santykių, remdamies, buk miesčionis busią sukurstyti prie riaušių. Strikarius varinėja streikaučiai ir nemokėdami darbo daugelį žmonių kasdien sužeidžia. Vieną nežinomą moteriškę ne-gyvai sutriuškino po tramvajum. Taip dalykams stovint ir valdžioms nieko nepaisant, Pennsylvania „Darbo Federacijos“ prez. Greenwalt atsisaukė į visus šito valdžias sąjungas, kad nubalsuotų ir butų pasirengę išeiti į generališką streiką, idant tuomi atkreipti visuomenės atidžią į skriaudžiamųjų Philadelphia darbininkų kovą ir priversti valdžias aplaužyt įsvyravusių kapitalistų ragelius.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Boston, Mass. (Užbaiga.) Todėl dabar Bostono rubasiuviui, norinčiam uždirtbti gyvenimą nevien reikia ilgas valandas dirbti, bet dar ir skubinti kaip tik išgali. Kodel tati kontraktieriai ir darbininkai duodasi save taip melžti? Ar gi negeriaus rodos butų gauti už tą patį darbą \$2.00 negu \$1.30? Ar gi negerai tati butų dirbti trumpesnes valandas, ir uždirtbti lygiai, o gal ir daugiau kaip dabar? Ar gi negeriau butų turėti už padarymą vieno žuopono, tiek pat, kiek dabar gaunama už padarymą dviejų? Ar gi kontraktieriams nebutų geriau pasidžiaugti didesniu uzdarbiu, negu taja tuščia garbe „bosas“, dėl kurios tuli net skolose iki asų paskendę? Beabejonės, sveikas protas atsakys, jog ir kontraktieriams ir darbininkams butų geriaus nesiduoti save fabrikantams taip lengvai melžti. Bet pavieniui reikalaujant šitokių pagerinimų negalima gauti, nes be sątarvės abeji — bosai ir darbininkai, vienai nuo kitų tik paskutinį kasnį duonos atima.

Paskutiniu laiku Bostono kriaučiai pamatė, kad ilgians neorganizuotiems buti negalima, tai gi pradėjo organizuoti ties į sąjungas (unijas). Kaip jau buvo augščiau minėta, kad šeši metai atgal prigulėjo visi, žydai, lietuviai ir italai išvien prie U. G. W. of A. Local N 1. bet pasirodžius, kad tarptautiškai galima pinigūs tik sumokėti, bet jų pasidalinime atsiranda tautystė ir individuališkumas ir kad vien tas pas darbininkus gimdo nesujapratimus ir nesutikimą, todėl dabar organizuojasi kiekviena tauta skyriumi: žydai turės savo skyrių, lietuviai savo ir taip toliaus. Žednas skyrius galės saviškai sunaudoti savo pinigūs. Reikalus ves susijungę tik šiuos: visų trijų tautysčių bus vienas „Label Bureau“ (unijos ženklelių) sekretorius ir jungtinė išpildomoji taryba — executive board; lėšos palai kymui šitų įstaigų bus apmokamos proporcionališkai.

Kaip tik pajuto fabrikantai, jogei kriaučiai pradėjo organizuotis, tuojaus pranešė kon-

traktieriams, kad tuos visus, kurie tik prisirašys prie unijos, atstatytų nuo darbo; sako: „mums sąjungų darbininkai nereikalingi; jei jie visisi susirašys į sąjungas, tai mes jums nebeduosime darbo, galėsime visi uždaryti savo šapas ant visados“. Toki fabrikantų gązdinimai tulus kontraktierius taip įbaugino, kad tie dabar net naktimis negali užmigti, bemaštydami apie nu stojimą garbingo vardo „bosas“, ir kad vel reiks tapti „proletarijūšiais“. Tuli darbininkai ir gi dreba — bijo unijos. Sako, „Oi Jezau, ką tada reiks daryti kaip ta unija susitvers! sako, tada neduos mums „obertaju“ dirbti — ir gal suvis atstatys nuo darbo“. Ištiesų, gaila, kad kontraktieriai ir tula dalis kriaučių yra tokiais žvirbliais; jie nusigasta tokios mazos baidykklės, kaip pagazdinimas nedavimu darbo visiems ir ant visados. Fabrikantai gali taip tik sakyti, bet niekad os jie negali taip padaryti, nes drabužiai žmonėms yra taip reikalingi kaip ir duona, ževerykai ir tt., o drabužiams padaryti reik mechanikų. — Tačiau nevisi kriaučiai ir nevisi kontraktieriai yra žvirbliais. Kai kurie kontraktieriai yra pasirengę, išėjus kriaučiams į streiką, uždaryti šapų duris ir draugė kovoti. Iš 500 lietuvių kriaučių jau prisirašė prie unijos arti 300; tikimasi su laiku ir kiti prisirašys. Iš 700 italų jau prisirašė suvirš 200 unijon ir jų organizatorius A. Marotta tvirtina, kad poros savaitių bėgiu prisirašys visi. Iš 800 žydų unijon priguli 350 (čia kalbama tik apie župonų siuvėjus). Kelniniai visi priguli unijon, taip gi ir broslotiniai; abeju skaičius siekia arti 400. Kelniniai jau antra savaitė streikuoja, 7 šapos iki šiam laikui jau išpildė reikalavimus, ir 64 darbininkai sugrįžo prie darbo, 22 šapos dar nenori sutikti ir todėl 217 darbininkų dar tebestreikuoja, bet regis jau susitaukims. Vasario 28 d. žydai nutarė, kad ikitol neis į streiką ikikol nebus kriaučių, visų tautų suorganizuota.

J. Valas.

Iron River, Mich. Šitas gražus miestelis turi apie 3000 gyventojų. Gyvena italai, lenkai, švedai, yra 3 šeimos ir lietuvių, kurie slepia savo tautystę. Jie šaukiasi lenkais, o lietuvių bijosi net įnamiais priimti. Pavienių lietuvių gal koks pusantro tuzino. Laikraščių čia ateina „Lietuvos“ 2 egz., „Vienybės Lietuvininkų“ 1, „Keleivio“ 1, „Progreso“ 1, „Saulės“ 1, „Dagio“ 1 ir „Žm. Kn.“ 1. Darbai čia susideda iš rudos kasyklų ir nesunkūs gaut. Uždirbama per dieną (10 val.) nuo \$2.20 ir \$2.60.

A. S. Kraujelis.

Worcester, Mass. Kovo 13 d. atsibuvo prakalbos, surengtos Lietuvos Sunų Draugystės. Kaip dėl popietuvės laiko, tai nemaža susirinko klausytojų — apie 400. Kalbėjo „garsus kalbėtojas“ F. J. Bagočius, kuris triukšmingai pradėjo kalbėt apie išsvystymą gyvunų ant žemės, darodindamas, kokiū budu galėjo

gyvunai atsirast ir taip t. Pirminė kaip ten, kad iš klausytojų niekas to negalįs matyti, ką jis galįs, nes esą ir čia pilna salė gyvų mikrobu, bet mūsų žmonės negalį matyti apart mokslinčių. Toliaus kalbėjo rankas pakėlęs ir šaukė: „Perkune, ką trunkais padėbėsiais? Dėlko neiui žmonėms tarnaut? Ką nelendi į paipą burbuliuot!“ Toliaus kalbėjo apie savo sunkią filosofiją, kurią turėjęs dasiekt, kiek vargo turėjęs dar jaunas budamas, kaip iš Vilniaus (? R.) seminarijos išmetę, tai turėjęs eiti pėkščias namon per Vilkermergę. Panevėžį ir kitur, kur jis nebeatmenas. Taip turėjęs aplėisti Lietuvą ir keliavęs į svetimais šalim; tekę buti ir Grecijoje, kur jam labai patikę, kad moteris plonuose rubose gulinėjus patvoriais, o šalies puikumais tai neapsakomas. (Kalbėtojas užmiršo savo biografijon idėti, kad atvažiavęs į Maynard, Mass. nemo-kėjo gerai nei vardo pasirašyti, kol draugai nepramokino, dirbant prie vilnų kedenimo; ne-jau gi butų tokis negabus, kad seminarijoje nebutų mūsų „filosofas“ pramokęs rašyti?)

Ant pabaigos šaukė žmones, kad užsirašytų pas jį laikraščius, ir atėję prie jo staliuko pasipirkūt laikraščius. Patar-damas, kad „Laisvoji Mintis“ negalima kožnam skaityti, bet jis turįs tokių, kad visiems tinka. Tuomi ir užbaigė.

Susilenkėlis.

Grand Rapid, Mich. Oras pas mus da labai šaltas ir ikšiol sniego ikvalios buvo; dabar jau kelinta diena kaip pradėjo tirpti, saulutei pakilus augštin.

Gyventojų iš viso šitam mieste, visokių tautų bus apie 120 tūkstančių, tame tarpe didelis burelis yra ir lietuvių; išdarbystės čionais daugiausiai iš medžio, daro visokius rakan-dus; taip gi keletas fandrų, kuriose lietuviai dirba kartų su kitataučiais; daugybė lietuvių turi savastis, namus ir švariai užsilaiko stubose; yra ir mylinčių skaityti ir apšvietą, nors iš dangumo, žinoma randasi ir tokių, kurie priešiasi apšvietimui. Kaip girdėt po velykų TMD. 58 kuopa rengia prakalbas, o bažnytinis choras kokiūs ten vaidinimus. Vis matyties bruzda

Darbai gerai eina, bet gi nemokantiems jokio amato mokestis maža — nuo 8 dol. į savaitę iki 12 dol. Atkeliaujantiems sunku gauti darbas. Laikraščių ateina visokių, daugiausiai „Vienybės Lietuvininkų“, „Saulės“, „Lietuvos“, „Kataiko“, „Tėvynės“, „Draugo“, „Žvaigždės“, „Kovos“ ir keletas numerių „altinio“ iš Lietuvos. Lietuviškų pramonininkų mažai — 3 turi smukles, 2 mėsos krautuves, 1 drapanų krautuvę, 1 kriaučių šapą, 2 knygu krautuvę. Neseniai užsidedusi yra ir lietuviška parapija su kunu V. Matulaičiu. Keletas lietuvių turi gerus darbus šapos.

Rutelis.

Worcester, Mass. Kovo 6 d. čia buvo prakalbos ir slankiojanti paveikslai; kalbėtojai buvo iš Bostono: A. Antonovas ir S. Michelonas;

ves; jau ir užsakus buvo padavę. Bet tas nabagams nepasisekė: 28 d. vasario sužinoję apie tai tris sąžiniškesni vyrai, atėjo į kitą butą ir paprašė gaspadingę, kad pašautų tą merginą. Kada atėjo mergina ir ją išklausinėjo pasirodė, kad ji visai čia užlaikoma nelaisvėj ir nežino kur jos dedė ir pusbroliai gyvena, pas kuriuos ji važiuo. Tada vienas nęjo parvesti policmanų, o kiti liepė merginai nueiti pasiimti savo daiktus ir žadėjo nuvesti ją pas dedę. Kaip tik mergina pradėjo rištis savo daiktus, Jasevičiai pakėlė bausių triukšmą ir visai manė neišleisti merginos, bet tuo tarpu ir policmanai čia. Policmanai atėmę merginą nuvedė ant stoties, o vienas vyras nuvažiuo kartu su mergina į Shots'ą, kur jos dedė gyvena. Suprantama, čia lietuviams jau ne pirmas sykis tokios vestuvės padaryti. Bet už tokius darbus vertėtų kitaip mokyti tokius jaunikius, kurie ant stočių gauda sau merginas.

Bevardis

(„Rankpelnis“.)

Panemunėlis, Kauno g. — (Mūsų kor.) Ir pas mus žmoneliai šiek-tiek vis laikraščius skaito, nors kun. J. Budrikas tuos ką skaito laikraščius ir knygas iš sakyklos gana pakiekia, esą: jeigu jūs neliausite skaitę tų raštapaalikių, koros jums Dievas ilgai nelaukus; gal jūs visi gerai suprantat, kad jau ant jūsų Dievo koronė nulinuko: žiemą — lietus, o vasarą — šalta, niekas nebeužauga ant laukų. O vis užtat, kad žmonės pradėjo tą velnio sekla — raštus skaityti: kaip tai „Liet. Uk.“, „Rygos Garsa“ ir „Rygos Naujienas“. Tai liaukitės esą skaitę suvisai. Aš jums duodu rodą, geriau išsirašykite laikraščius gerus, va: „Saltinį“ ir „Vienybę“, kurie jus apšviečia su Dievu ir bažnyčia suvienys.

Toks tai pas mus dabar kunigas. Kaip jis nepanašus į pasimirusįjį kleboną kun. Joną Katelą, kurio niekas da negali užmąsti! Jis kaip imaudamas žmones mokė rašto ir laikraščių bei knygų skaitymo. Nevienas ir šiandien jam taria „amžiną atilsi“... už jo gerus darbus. Jis sakydavo: Kada mokėsi skaityti ir rašyti, tai bus mažiau vargo matyti. Jam daugiau niekas ir nerūpėjo, kaip tik žmonių apšvieti ir pagerinimas jų gyvenimo. Ir ištikro jo laikais Panemuneličiai daug sau gyvenimą pagerino, nes kunigo platinamas apšvietimas daug prie to prisidėjo. Netaip daro kun. J. Budrikas: jis sau krauna turtus, taisosi puikius arklius ir tankiai važinėja į puotas pas savo kaimynus prabaščius. Seniau dviem kunigam visko ištekdavo dabar jau skundžiasi, kad kitas kunigas nebereikalingas, nes jam esą nebegalima pragyventi.

Bažnyčia čionai jau dešmti metai kaip statoma, dar pasi-liko ir šį rudenį neužbaigta.

J. Tindziulietis

žmonių susirinko gražus būrelis, apie 700 suvirš. Prakalbas rengė Lietuvos Dukterų Draugystė. Toks vakaras gal da pirmas Worcesteryje.

Pirmiausiai kalbėjo A. Antonov, kuris moterims pusėti nai patiko, nes jis nupiešė moterų lygybę, kad moteris gal susilygioti su vyrais visokio se darbuose, ant galo net ir policmanu moteris galinti but Tuom ir užbaigė savo prakal bą.

Po tam buvo slankiojantis paveikslai ir aiškinami lietuviškai apie gyvenimą Linkolno ir Vašingtono, taip gi ir daugelis šios šalies istoriškų paveikslų, kuriuos gražiai lietuviškai išaiškino p. M. Paltanavičius. Potam da padaina vo „My Country“. Galiaus kalbėjo antras kalbėtojas S. Michelsonas. Padengimui va karo lėšų surinkta \$13 su virš

Paslinkėlis.

So. Boston, Mass. Sausio 27 pas Kaunietį buvo taip sakant kaipir prakalbos, surengtos LSS. 60 kuopos; kalbėjo p. Baranauskas LSDP atstovas apie Lietuvos darbininkų padėjimą, kontra-revoliuciją, burokratizmą ir reakciją, nurodė, kaip burokratai persekioja ir naiko kiekvieną kultūros spindulėlį, nes carizmas dėlto vien tik ir yra; užsiminė apie klerikalizmą, kaip Kaune esantis kunigas Olševskis tam tyčia įsteigęs tokią burokratišką draugiją ir dalinąs savo parapijonams knygu tes, kuriose esąs apginamas carizmas. Katras nenorįs imti tų knygūčių, tai tas jau priešingas carizmui ir tokį kunigelis Olševskis patyrę įduodąs caro tarnams.

Kovo 3 d. Bigelow vak. mokyklos salėje Dr. Matulaitis skaitė trečią lekciją apie „Amerikos žemės sutaisymą“. R. Vasiliauskas puikiai pagriežė ant mandolinos.

Bemeilės.

Lawrence, Mass. Susitvėrus vietinių lietuvių kooperacijai radosi daugelis ir priešų; vietiniai pramoninkai šnekėjo, jogei ji negyvuos ilgiau dvejų savaitių. Vienok kooperacija, užsidėjusi 1 d. sausio š. m. jau trečias mėnuo gyvuoja ir kasdien auga. Kadangi vienos krautuvės jau pasirodė per maža, tai atidengta tapo kitoj vietoj filija ir perka antrą arkli su vežimu. Žinoma, vertei vos neveltai ant kooperacijos kreitėjo, nes jau du lietuviai uždarė krautaves, girdėties kad ir daugiau neišsilaikys.

Kooperacija dabar turi dvi krautuvė, 2 arklius; krautuvėse visos įtaisos—naujos. Vienoje krautuvėj dirba 4 darbininkai, kitoje ir gi reikės 3 ar 4. Iki šiolai krautuvėse dirba tik lietuviai. Svetimtaučiai ypač mūsų kaimynai lenkai labai stebisi iš tokio lietuvių pasisekimo: kur tik sutikę lietuvi vis klausinėja, kaip mes sutaisę kooperaciją—jie ir gi ketina uždėti.

Darbai Lawrence sumažėjo. Lietuviai čia juda, kai bitį pavasary—tai su prakalbotomis, dainomis, muzika ir tt.

Gairutis.

New Yorko Žinios.

— Ant 2097 First ave. einant judančių paveikslėlių vaidinimui, kažkioks nenaudėlis teatran per langą įmetė bombą, kuri baisiai sprogo ir sužeidė daugelį iš publikos. Teatras priklauso italui Aristide Carbone, ir visa beveik publika buvo italai.

— Apskritis teisme nagrinėja bylą Wabash gelžkelio viršūninkų; juos apkaltina už slaptą sątarvę su Holland American garlaivių bendrove, kurios atvežamus iš Europos tavorus šis gelžkelis pigiau negu visims išvežiodavęs. Gelžkelio užveizdai Maxwell ir agentui Frieser grėsia po 36 metus kalėjimo ir po \$360,000 pabaudos už konspiraciją prigauti valdžią.

— Kovo 14 d. Aldine Association salėje ant 5—tos ave. atsibuvo Brooklyno ir New Yorko protestantų konferencija, kurioje dalyvavo šimtas kunigų nuo įvairių sektų, kaip va: baptistų, kongregacionalistų, disciplų, adventistų, episkopalų, kvekerių, liuteronų, metodistų, moravų, presbiterų, pentekostų, nazarenų, reformiečių, svedenborgiečių, unitarų, universalistų, o tris kunigai buvo, ką nei prie vieno iš šių sektų nepriklausą. Tikslas šios konferencijos esąs—suartinti visas protestantų sekas New Yorke (o ir visoje Amerikoje) ir bene būtų esą galima sutverti viena galinga protestantizmo religija—bažnyčia. Kaip matyt, tokis žingsnis jau padaryta, nes visi dalyvavusieji nutarę susirinkti į tokias tarybas kas—mėnuo, išmant vasaros sezoną.

— Ant E 51 gat. tapo surestautas danų misijonierius Ant Rasmussen, kaltinamas pardavinėjime akcijų nuo „Skandinavų Misijos Draugijos“, kurios čia nėra į valdžią užregistruota. Rasmussen podraug užlaikė ir darbo agenturą dauciams ateiviams.

— Majoras Gaynor užvedė kovą prieš policijantų savivaliavimus. Pasirodė mat, kad dauguma policmanų ima nuo smaklininkų didesnes duokles ir užtai leidžia jiems nedėdieniais pardavinėti gerimus, prilaikyti lošikus iš pinigų, kekšes, etc.

Laiškai in Redakciją.

Garbi „Vien. Liet.“ Redakcija! Malonėsite paaiškinti šios dalykus, kurie man nie kaip nesuprantami.

1. Ar tokie laikraščiai platina apšvietimą tarpe žmonių, kurie talpina visokius šmeižimus ir melus savo skiltyse, nors tą gerai žino? Nesakau, kad tai daro „V. L.“ ar „Liet.“, bet yra tokių laikraščių, kurie taip daro. Daugumas tokių korespondentėlių, kurie patįs dar blogiau elgiasi, o vienok kitus nesigėdi visai šmeižti per nekurius lietuviškus laikraščius, kad net gėda ir skaityti ir kitam parodyt; man ro-

dos, kad tokie šmeižikai turėtų nerasti vietos jokiam lietuviškam laikraštyje ir redakci jos turėtų visai neduoti savo skilčių visokiems slapukams, šmeižaraščiams, nes tai yra labai kenksmingu ir nubaido nuo laikraščių skaitymo tamsenius mūsų brolius. Girdi: antai tas ir į laikraščių rašo, o kokis jo gyvenimas?

2. Ar gerai daro tokios redakcijos, kurios gerai žino ypatas, kurios jau nesykį suteikė visokius ypatų šmeižimus jų laikraščiu iš tos pačios vietos ir miesto, ir vis kitokį pseudonymą pasirašo po šmeižimų, o laikraštis vienuok talpina. Ar galima toki vadinti, kaip antgalvyj aiškinas, esąs mokslo, literatūros ir apšvietos laikraščiu?

3. Ar mūsų socialistai laikosi to, ką skelbia kitų tautų socialistai? Ar lietuviški socialistai kartais nesilaiko tik to, ką kitataučiai socialistai senai žemėse užrašė ir tokių išitarimų nevertoja, kaip lietuviniai socialistai, kokius net gėda ima klausanties?

4. Ar tauta pagimdė socialistus ar tau tiečius socialistai?

5. Man teko girdėti tokias socialistų šnekas: „Jonai, išsimk ukėsystės poperius, ba užporos metų ne gausi. Kaip įvyks socializmas, tai visi ne socialistai turėsite lauk eit“... Ar teisingas tokis socialistų tvirtinimas?

6. Ar yra doru, jei kas užpykęs ant bile ko tuojaus rašo korespondenciją ir šmeižia visus lygiai? Aš žinau kelis tokius lietuviškus socialistus, kurie tankiai gązdina: „na, rup... aš tave į laikraštį paduosiu!“ Beje ar tinka į laikraštį meluoti, nors ir su geru tikslu. Čia priminsiu vieną toki neteisimą aprašymėlį iš Mass. valstijos. Buvo prakalbos ir vienas redaktorius buvo už kalbėtoją Susirinko du šimtai vyrų ir devynios moteris. Na, o mūsų korespondentas padavė ir tas patsai redaktorius patalpino į savo rėdomą laikraštį kad vyrų būvę suviršum tris šimtai, o moterų taip gi tris šimtai.

7. Taip gi „V. L.“ 9 nr. p. M. Stakenas rašo apie Esperanto kalbą, kurios pataria mokyties. Kodėl nei vieno žodžio esperantiškai p. M. S. neparašė? „V. L.“ skaitytojai labai malonėtų žinoti, o kartu ir išmokti nors kelis žodžius. Kas ką žinote, nepasilaikykite vien sau, bet suteikite ir visuomenei. Man rodo parodymais, kad ten ir ten yra mokykla Esperanto kalbos lietuvių nešmoksime; reikia tam ir laikraščių pagalbos, nes aš laikau mūsų laikraščius mokykla, tai per juos ir reikėtų skelbti Esperanto kalbos, nors po porą eilučių kas savaitė.

J. Slitskis.

Baldwinsville, Mass.

1. 2. 3. Ant šitų klausimų mes Tamistai atsakysime, kad visi tie apsireiškimai labai negeistini. Apie tai buvo daug kalbėta per laikraštinių su važiavimą Brooklyne ir netikusų korespondencijų prašau (Žiur. ant 6 pusl.)

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

(Užbaiga.)

Dalykas toksai. „Komitet“ žmonės—tokie, kurie apkrauti ir be to darbais, kaip sakoma, nuo kojų iki galvai. O čia su „Kasos“ reikalais darbo yra. Žmonių, reikalaujančių pašalpos, yra begalės. Pinigų gi nėra. Aukų rinkti Rusijoje atvirai negalima: reikia žiūrėti tam tikro laiko, tam tikrų „ištikimų“ žmonių ir tt. O tokie „ištikimi“ žmonės, kurių nereikia bijotis, kad neišduotų, prašant kaliniams pašalpos, ir be to turi kur pinigų dėti, ir nuo jų kaž—kiek negausi. Beto, prieiti kaliniams ką—nors įduoti ir gi labai sunku ir prisieina ne maža išleisti „vziatkoms“ (kyšiams). Užrašų, kaip reikiant, vesti taip gi negalima; kaip į plaukimai kason, taip išleidimai, kaip sakoma, užrašoma tik „ant sienų“. Tai gi prie to viso, padaryk žmogus, kad gduirus, kas tris mėnesiai (kaip buvo reikalaujama), atskaitas, sustatyk ir paleisk atsišaukimus (neturėdamas nei laiko nei agitativiško gabumo juos rašyti), duok įvairius paaiškinimus ir tt, nežiurint jau to, kad čia jau kalinys badą velką ir negalima surasti budo, kaip jam pagelbėti, nors tuo tarpu koksai rublis ir būtų. Maža to; tuo pačiu laiku klausyk dar iš visų pusių įvairių išmetinė jimų, o neretai ir be jokio pamato apkaltinimų.

Savo keliu, negalima sakyti, kad „Komitetas“ savo neatiktų. Nekalbant apie kalinių pagal išgalės, aprūpinimą, už ką nei vienas tikrąjį dalykų stovį žinantis žmogus nei pusės žodžio nepasakys, išduodamos yra ir atskaitos. Taip, pernai buvo išduota už visus metus smulki atskaita; kaip girdėjau, netrukus bus išduota ir šiemet. Tik turiu pažymėti, kad šiemet dėl įvairių priežasčių, su atskaita dar sunkiau. nes su visukuo reikia slėpties daug giliau, negu kuomet nors reikėdavo pirmiaus....

Tiek pasakęs apie „Kankinių Kasos Komitetą“, turiu pabriežti, kad aš visai nemanau nei teisinti, nei girti, nei kaltinti, nes aš nei Komitete priguliu, nei jokių artimesnių ryšių neturiu, ir tas mane ypatiška visai neapeina. Sakau tik tai, ką aš matau ir ką žinau.

Dabar dar apie tai—ar reikalinga yra ta „Kankinių Kasa“ ir ar reikia amerikiečiams ji remti?—Atsakysiu trumpai: reikalinga ir reikia. Nors su dideliu vargu, bet vis gi kaliniai prieiti sušelpiti ar pagelbėti galima. Dar lengviau būtų tai atlikti, jei būtų daugiau kasos pinigų ir būtų galima daugiau skirti įvairioms „vziatkoms“ (reikia atsiminti, kad dabar pas mus „be rubliaus“ nieko nepadarysi, o „su rubliu“—viską). Reikalaujančių gi pašalpos ir pagalbos yra daug. O kadangi, kaip jau minėjau, viešai aukų rinkti ant vietos negalima, tai ir lieka visa viltis pas amerikiečius. I čia, man rodo, amerikiečiai neturi teisės atsiakyti.

Ar galima „K. K. Komitetui“ pasitikėti,—gal abejoja nevienas,—ar teisingai pašalpos dalijamos?—Neturiu teisės ir negaliu reikalauti, idant kas nors manimi tikėtų, tuom labiau, kad nepasirašau nei vardo—pavardės, nei paduodu pavardes tokių žmonių, kuriems jų galėtumėt tikėti. Tai išpildyti prie dabartinių sąlygų visai negalima. Bet sakau, jog kiek aš pažįstu „K. K. Komitetą“, kiek žinau jo darbus, tai tvirtinu, kad pasitikėti galima, ir kad pašalpos teisingai dalijamos. Kiek mano tokiam tvirtinimui be faktų (faktų rodyti dabar negalima) jūs patikėsite, tai jau jūsų dalykas.

Prie progos noriu paminėti dar vieną dalyką.—Bus jau keli mėnesiai, kaip „Lietuvos Žinios“ (Vilniuje) atspauzdino atsišaukimą šelpiti tvirtovėn 1 metams pasmerktus buv. 2-rosios Dumos Kauno gub. 5 lietuvius atstovus, už tai, kad budami Dumoj kreipėsi prieš varninkų su užklausimais. Buvo prašyta, kad tą atsišaukimą persispauzdintų ir kiti lietuvių laikraščiai. Ir ką gi? Iš Lietuvos laikraščių tik „Lietuvos Ukininkas“ atspauzdino, o kiti nei nepaminėjo. Amerikos gi, kiek patėmijau, tik „Vienybė Lietuvių“ chronikoj paminėjo. Suprantu pilnai aš Lietuvos kitų laikraščių tylėjimą: jie primanytų, tai pirmėviams šaukšto vandens mirštant nepaduotų. Bet Amerikos laikraščiams tokio pasielgimo dovantoti negalima.

Kokios gi to atsišaukimo pasekmės? Per tris mėnesius nuo atsišaukimo paleidimo surinkta vos keletas dešėtkų rublių. Buvo manyta antrą syk paleisti atsišaukimą, bet iš gėdos, kad svetimtaučiai pirštais nebadytų už tokį „palaikymą“, savo atstovų, susilaikyta. *)

Taip tat „palaikome“ mes savo atstovus, taip šelpiame ir tuos, kurie už mus galvas gulde! Jie nesigailėjo savo laisvės, nevienas net gi savo kraujo, o mes jiems galimės netik duoti surudyjusį skatiką, bet ir paminėti, užtarti nesusiųprantame....

A. R.

VEGETARIANIZMAS. 1)

Paskutiniu laiku boykotas prieš mėsos trusą, dėlėi jos neprieinamumo darbininkų kliasai, duoda mums progą moksliskai dirtelėti į mėsą, kaip į maistinį produktą, kuris pagal įsiviešpatavusią nuomonę, buk tai butinai reikalingas palaikymui žmogaus gyvybės. Tam tikslui mes privesime moksliskai prirodytus tvirtinimus taip vadinamų *vegetarianų*.

Vegetarianais vadina visus tuos žmones, kurie nevalgo mėsos ir maitinasi vien tik vaisiais ir daržovėmis, o reikale ir pienu, kiaušiniiais ir tt. Vegetarianas nevalgo nei žuvų—ne dėl to, kad jos yra gyvūnais, bet dėlto, kad žuvies mėsa, susileizdama žmogaus skilvyje duoda daug nuodų: toksinų, leukomaynų ir pto maynų. Šie nuodai yra tai gyvūnui puvant atsiradęs produktas, kuris priverčia žmogaus organizmą daug veikti, kad atsigtint nuo užsi- nuodijimo.

Vienose šalyse vegetarianų yra mažos sek- telės,—kito-se, kaip pavyzdžiui: Francijoje—vegetarianizmas yra jau plačiai higieniskąja doktrina.

Ar gi ištikrųjų mėsos valgymas yra butinai reikalingas palaikymui žmogaus gyvasties? Ne.

Žinome, kad nelabai senai (apie 50-60 metų atgal) didžiama Europos gyventojų (smulkų ukininkai ir darbininkai) labai—labai retai valgė mėsą; bet jie buvo fiziškai stipresni ne kaip dabar, kada tankiai mėsą valgo. Šimtai milijonų žmonių gyvenančių Azijoje nevalgo mėsos, ir jie kartais drutesni už mėsą valgančius. Ir taip; ant žemės kamuolio yra daugiau vegetarianų, ne kaip ne vegetarianų.

Mokslas rodo, kad valgis susideda iš trijų daugiausiai reikalingų daiktų: 1) iš baltatryni- nių daiktų, kurie reikalingi kuno audimui ir protoplazmai, 2) iš angledarių ir 3) iš rieba- lų. Angledarys (krakmolos, cukrus) ir rieba- lai duoda žmogui spėką; jie amžinai besikeis- dami, duoda raumenims (muskulams) šilumą, iki ant galo nepavirsta į anglerugštį ir vande- nį, kuriuos žmogaus organizmas lengvai išme- ta laukan. Tiesa, ir baltatryniai duoda truputį šilumos, bet jie pirma turi persikeisti į gly- kogeną (gyvuolinį krakmolą), bet toks persi- kertimas per daug užduoda organizmui darbo. Be to, baltatryniai savyje turi kai—kuriuos nuodų elementus, kuriuos žmogaus organizmas su inkstų pagalba priverstas išmest laukan.

Mėsa susideda iš 70-80% vandens, 15-20% baltatrynių ir iš labai mažos dalelės angleda- rio. Jei ji būva luosa nuo riebalų—ji duoda žmogui labai mažai šilumos ir energijos, tai gi ji tuomet yra mažiausiai maitinančiu produk- tu. Pavyzdžiui: jei šunį maitinti vien tik liuo- sa nuo riebalų mėsa, kad jis nesimazintų sva- rume, reikia duot jam labai daug mėsos,—bu- tent vieną dvidešimtą dalį to, ką sveria pats šuo.

Šalip to, mėsa netik kad duoda labai ma- žai maisto ir daug darbo žmogaus skilviui, bet ji turi savyje ir daug nuodų. Vieni nuodai (ksatinai, leukomaynai) yra gyvulio kune, kiti (ptomaynai) atsiranda gyvuliui mirus. Ksati- nai padaro labai daug rugšties šlapume, o tas jau labai tankiai duoda priežastį įvairioms li- goms. Ant galo mėsoje randa sau gerą vietą

*) Čia dar turiu pažymėti, kad vyriausybės yra uždrausta rinkti tiems atstovams aukos ir cenzura neleidžia net tokių aukų viešai pakvituoti.

1) Medžiaga imta iš raštų profesoriaus P. Fovel'io.

ir visoki parazitai bei įvairių ligų diegai. Todėl nesunku dasiprotėti, kodėl gydytojai labai tankiai uždraudžia savo ligoniams valgyt mėsą.

Bet kuomi išaiškinti tą klaidingą įsiviešpatavusių nuomonę, buk tai mėsa yra geriausių maistų? Dalykas štai kame. Mėsoje randa si tokios dalelės, kurios suerzina skonį ir pridoda tokį jautimą, buk tai žmogus įgauna daugiau spēkų. Šiame atsitikime daugelis žmonių klyta taip lygiai, kaipir kad buk tai vartojimas (nors po biskį) alkoholio pridoda spēką.

Vardan sveikatos ir fiziškojo stiprumo gerai būtų žmonėms pratinties prie vaisių ir daržovių.

P. Norkeus.

III-12-10.

PRISIKELEI GAMTA . . .

Prisikelei gamta ir dangaus akimis
Duodi viltį apmirusiam svetui.
Jau sutirpo sniegai, ir sušilo ledai,
Ir į šaltas mares nuvažiavo.

Prisikelei gamta ir galybe stipria
Savo priešus nustumei nuo grabo;
Pasirodė graži, net nušvito laukai,
Ir Marijos tau mostis nupirko.

Prisikelei gamta ir augstasis dangus
Apsiniaukė judais debesimis;
Pasipylė lašai, sutvyskėdž žaibai,
Ir su audra perkunas atėjo.

Prisikelei gamta taip jaunutė, graži
Ir laukus žaliu rubu papuošėi,
Ir įvairūs žiedai jau sužydo gražiai,
Jau bitutės skrajoja tarp lapų.

Prisikelei gamta ir jaunybės suknia
Pasipuošusi linksminei svietai.
Jau atbudo visi gyvūneliai maži
Ir paukšteliai maloniai sučiulbo.

Prisikelei gamta, prisipildė žiedais,
Bet kada tavo vaisių sulauksim . . .
Tu gražioji deivė negerai padarei
Kad negalim kvietkams gyventi . . .

Prisikelei gamta iš po šalčių žiemos,
Bet daugybė žmonių tebemiega . . .
Ar gi savo jiega jų prikelt negali,
Ar nenuri, ar žadint nemoki? . . .

Prisikelei gamta, dabar audrų žaibais
Sutvyskėk žmonių prispaudėjams;
Grabu sargus nutrenk, parizėjus nuplak,
Darbininkams duok laisvę ir duoną.

Prisikelei gamta lyg mergytė jauna,
Savo meile pasaulį pripildėi;
Bet nelaimė žmonėms kad neleista visiems
Tavo dovanas linksmi naudoti.

Mės vargdieniai visi alkani ir basi
Nesidžiaugiamė šildančia saule . . .
Mums reik dirbt ir krutėt ir kovot ir kentėt,
Mums neduoda ramybės pasaulė . . .

Jovaras.

PRO DOMO SUA.

Kuo-kuo, bet „kritikais“—verkėjais Amerikos liet. laikraščiai gali pasididžiuoti. Jų verkimo obalsis taip ir kutena sielą . . .

Nesistebėkite,—tiesa! . . .

Kas gi nežino, kad mūsų verkėjai puikiai verkia; „asilai“, „internacionalai—juodašimčiai“,—juk tai puikus konspektai . . . ?

Tiek to.

Neįstabu būtų, jei tokias poškvil—sensacijaspauzdintų „Saulė“, „Tėvynė“ arba Barono „Lietuvių Žinios“,—tai jų paprastas darbas. Bet . . . kaip nesmagu, kad jos randa vietą laikraštyje, kuris paskirtas visuomenės tobulinimui . . .

Na,—gal tai apsirikimas.

Eikime prie dalyko. — Nemanau polemizuoti su p. V—tėiu, neigi atsakyti ant jo skėt-racijų,—neapsimoka. — Panašių subjektų reikia pasigailėti, nes jie nežino ką daro. Su laiku jie patis supras savo klaidas.

Eisiu prie p. Rutkausko straipsnio, tilpusio „V. L.“ nr. 10 š. m.

Matyt p. Rutkauskas per daug susigraudinęs p. V—čio straipsniu, nes kitaip neimanuotų taip verksmingai.

Užteko išvedžiojimų.

P. Rutkauskas mums rašo: „ . . . Dauge-lis mūsų internacijonalių moka vien tik kurstyti, tai gi jie visokiame darbe ir mato tik kurs-tymą“ . . .

Puikūs argumentai! . . . Bet tai dar neviskas. Štai dar daugiau:— „Kad internaci-jonalai kenkia ir stabdo mūsų kulturišką dar-bą, tai toji žinutė mumiem ne naujiena“.

Kame čia logika, p. Rutkauskai?! Meldžia-masis, pasakykit, kur, kame ir kokį „kulturišką darbą“ socialistai stabdė, ar stabdo,—tada bus galima su Tamsta argumentuotis. Kitai mėš-tą palaikysime Tamstos illiuzijos vaisium.

Toliaus p. Rutkauskas išdidžiai sako: „Ar rašytojas V—tis ištikro džiaugūsi, jeig-tautiečiai tokius „dinstus“ iškirtinėtų ir inter-nacijonals?“

Džiaugkitės pp. V—čiai ir Rutkausk-i! „Iškirtinėja“ dar ir puikesnius „dinstus“.

Trumpai:—

Turbūt chicagiečiai dar gerai atmena ne-senai perstatytą dramą „Alkani Žmonės“ ir ži-no jos vertę. Nevienas perstatymo laiku nu-šluostė vieną—kitą gailėsčio ašarą, matydamas prieš akis baisių gyvenimo dramą. Jos turi-nio neaiškinsi, nes, manau gerbiamasis skai-tytojas žino. Tiek tik pridėsiu, kad Drama-tiškas Ratelis LSS buvo priverstas antru kar-tu ją sulošti. Išto matyt, kad ji Chicagos vi-suomenę užint-resavo. Bet . . . ne su visais taip buvo. Prieš lošimą, per vieną repeticiją (ne-pasakysiu dienos), „Lithuania“ skaityklos sa-lėje vienas iš Dram. Ratelio narių paklausė tu-lo nacijonalo—intelektualo: „Ar atsilankysite nedelioj perstatymam?“

Nacijonals—intelektualas išdidžiai atkirtė:— „Šunys lai lankosi į jūsų perstatymus! Kas čia per veikalas? Tai niekšiškas! . . . Tiktai nedoreliai gali į jį žiu-rėti, o doros žmogus privalo bėgti nuo jo“.

Klausėjas nusistebėjęs užklausė karštuolio, dėlko jam taip rodosi, tada mūsų Don—Kicho-tas paliepiant čiai sušuko: „neturiu laiko!—pa-sakysiu paskiau“ . . . Žinoma, pastarasis lau-kė, kol matė, kad jau turi „laiko“.

Užklausi-mą atkartojė. Ir kas? Ugi narsusis Don—Ki-chotas aristokratiškai nususuko nuo klausėjo su-veidu į sieną — Tarpe ten esančių žmonių pakilo nesuvaldomi juokai. — Tuom komedi-a užsibaigė.

Čia man žodžio nėra. Lai sprendžia vi-suomenė. Tiek pasakysiu, kad minėtas avan-turistas ne iš „tamsio-ios minios“ kaip yra sa-koma, bet tarnaujantis aptiekoje (vaistinėje) farmacistas ir, rodos, jei neklystu — „Intelligen-tų Ratelio“ narys.

Bet dar to negana; negana, kad nesidro-vėjo prieš daugiau žmonių taip judošiškai terš-ti autoriaus kiltas mintis, bet kitas, iš tos pa-čios kompanijos, nužengė dar toliau.— Rades-busiančio perstatymo apgarsinimus sukisė juos . . . pečių . . .

O inkvizicija! . . .

Na ir ką gerbiamieji? Smagu jums? Tai ne internacijonalių darbas, bet tik nacijonalių, ir, dargi tų, kurie save vadinasi *inteligentais*.

Na, džiaugkitės sau sveiki . . .

* * *

Vyručiai, jeigu jums rupi tauta, jos lavi-nimas ir kultura, tai ne tokiais keliais zengki-te. Ne haliucinacijomis, tuščiais šauksmais jįs ją apšviesit, bet tik *rimtu darbu*, darbu, kuris remiasi ant mokslo ir doros pamatų.

Atminkite, kad svaidydami su akmenais netik kad nepertikrinsite savo priešus, bet dar labiau juos sukelsite. Nes vienybę tikten ga-lima pasiekti, kur vieni kitus moka rimtai pertikrinti, o ne akmenimis svaidytis.

Kritika mums yra labai reikalinga, bet tik netokia, kokią jįs mums brukate. Kriti-ka turi but rimta, abipusė, be užgauliojimo partijų, organizacijų ar asmenų.— Tik tokiu keliu bus galima pakelti mūsų miegančią liau-dį ir kultura.

Dabartiniai užsipildinėjimai, iš vienos ir antros pusės, yra jįsų „kritikos“ vaisiumi. Ir tikikol taip bus—dalykai neatsimainys, bet—galima drąsiai sakyti—eis blogyn.

Atminkite tą „kritikai“! *Sine ira et stu-dio*,—tai paskutinis mano žodis jums.

16-III-10.

S. Strazdas.

Red. pastaba. Mūsų pareiga yra pasakyt, kad p. S. Strazdas pasakė daug teisybės, kaip ir p. V—tis, Abu jie nurodo „peštukus“, tik vienas ima „peštukizmo“ darbus iš socija-listų tarpo, kitas iš tautiečių. Abudu nurodė visuomenei, kaip „peštukizmas“ yra mums blėdingas ir kaip jis reikalingas mums vyt laukan. Negalima tik būtų sutikti su p. S. Strazdu, kad šitokį „peštukizmą“ pagimdė „kritika“. Kas supranta gyvenimo kelius ir jo vadovus, tas žino, kad kritika pas civilizuo-tas tautas nėra peikiama, bet giriama. Soci-jalistai turėtų ne peikti kritikos, bet atskirti ją nuo „peštukizmo“.

„MOTINOS SUNUS ŽUVO KARIAUNOJ.“

(Monologas M. Šeškiečienės, kelis sykius skaitytas Chicagoj, III.)

(*Paprastas kambarys, vidury kambario apdengtas stalas, ant stalo stora apdriskusi knyga, prie knygos dega žvakė ir ant stalo krašto padėti akiniai; prie stalo kedė. Išėina sena, žilais plaukais moteris, kaimiškuose drabužiuos, prisijuosus trumpa prijuoste, turėda-ma rankoje laišką, išlengvo eina prie stalo.*)

Nepamiršta manęs sunelis, ir vėl laišką atsiuntė, tik ką vakar gavau vieną, o šiandien ve ir kitą prisunčia. Tai vienintėlis mano se-nos, išvargusios galvos suraminimas, kuomet aš gatau nuo jo laiškus. (*Laišką padeda ant stalo ir sėdasi iš lengvo.*)

Oi, kiek tai privargsti žmogus ant šio svie-to . . . Šiandien tau vargas, o rytoj gal dar di-desnis, bet vis lauki ko—nors geresnio ir lauki, kol akis užmerksi, amžinai . . . Jis vis mane ramina, kad sugrįšias, kad vėl pasimatysim, kad vėl jis gaus mano senus kaulus užvaduo-ti.— Juk, ką gi aš daugiau ir laukčiau, jei ne pasilsio ant senatvės prie savo mylimo vaike-lio?— Visą gyvenimą kruopčiau, dirbau, kiek galėjau, nepaisydama nei vargų nei bėdų. Sal-ta trioba, be miego naktis, prastas valgis, ar ir visai neturėjimas ką į burną įdėti manęs ne-baugino. Buvau tuomet jauna, druta ir pilna vilties, kad užauginsiu savo vaikėlį, parodysiu jam gyvenimo takus, kuriais jis eis ir atmins, kad jis juos per mane pažino. Troškau, lau-kiau tos valandos, kuomet jis pradės patsai vaikščioti. Ant galo sulaukiau. Sunelis iš-augo į vyrą, ir jo jėgos augo sykiu su juo. Ma-no akis prašvito. Aš gerėjaisi juo ir džiaug-giaus, kad mano vargai ir rūpesčiai nenuėjo niekais. Jis buvo darbštas, doras ir geros šir-dies; su kiekvienu jis dalinosi ir geru žodžiu, duonos kąsniu, o mane seną globejo, kaip tik-ras mylintis sunus. Širdis mano tankiai iš-džiaugsmo plasnojo, ir aš neiškėsdavau jo ne-piuglaudus prie savo širdies. Spaudžiau tą syk aš jį dručiai, dručiai prie savęs ir jaučiau kaip jo širdis vienodai plaka su mano. Paskui pa-bučiauvus jam į kaktą giliai pažiūrėdavau jam į akis ir nesulaikydavau nepasakius: „Sunėl-mano, koks tu geras esi!“ Jis gi karštai pa-bučiuos mane veidan ir sako: „Motinėle, tai tik tau dėkui, kad tokiu esu“. (*Su išdidumu*) Koki tai laimė buvo tokį sunų turėti. (*Lind-nai*) Bet neilgai teko man džiaugties.— Žiau-rus ir negailestingas likimas tuojaus pasiskubė išplėsti tą vienintelę motinos laimę ir gal ant visados. Atėjo karas; emė rinkti vyrus,—jau-nus, pilnus gyvybės ir vilčių. Su jais paėmė ir mano sunelį, vienintelį mano senatvės ram-tį, ir nudangino Dievas žino kur, ne į šį pasvie-tį, girdi; tėvynės nuo priešų aginti . . . Ir li-kausi viena, ant senatvės, kaip medis be šakų. (*Verkdama*) Visi man svetimi ir aš visiems svetima. (*Nusišhuosčius ašaras su prijuoste.*) Oi, senatvė, senatvė! Nei tu girdi, nei matai, kaip reikia; visa dieglių suremta. (*Smarkiai užsikosti.*) Vos, ne—vos kojas velki. Sunelį paėmė ir dabar nors iš vargo pasimirk . . . (*Iš-palengvo.*) Oi, koks tas visas gyvenimas kar-tus! . . . Jau bučiau gal negyvenus, jei jis savo laiškais nebut įkvėpęs man vilties, kad dar pa-simatysime. Bet kas tai gali žinoti? O gal

jis dabar r. šo, kad jau paleido, kad jis pareina namon ir aš jį vėl gausiu priklausyti prie savo iš-ilgusios krutinės. E, koks tai džiaugsmas būtų! Nagi žiurėsiu ką jis man rašo. (*Ati-daro laišką ir su nusistebėjimu*): Bet . . . koks čia nejaukus rašin! man širdį sopsta į jį pa-žiurėjus . . . O gal jis man kito nelaimę pra-neša? Atitolink dangan tą baisy smugį nuo nelaimingos motinos! (*drebančioms rankoms užsideda akinius ir skaito*):

„Ši ryt iš anksto trimitų balsai sukėlė mų-sų pulką. Šokome visi greitai su ginklais ran-kose ir stojom ant kovos lauko. Gerą valandą rėmėmės, šuviai smarkiai pyškėjo, ugnis pylėsi iš visų pusių, dumai vertėsi kamuoliais ir kul-kos zvimbė kaip bitis. Išpradžių dar matėmės viens kitą, tik kai—kuris išvirto, sudejavęs. Paskui tamsus rankas apgulė mūs ir tik draugų dejavimus tegirdėjome, vaičiojo mirštantįs nuo žaizdų. Ant galo, kaip šuviai nutilo ir rankas išsisklaidė, nedaug mųs draugų teliko gyvais. Visi kiti gulėjo išblaškyti ant žemės, tai mirš-tantįs, tai numirę, su iškraipytais nuo skau-mų veidais. Tarp tų gulėjo negyvas kraujuose paplukęs ir tavo sunus. Rankas jis laikė ištie-šes linkui gimtinės šalies ir tarytum meldėsi . . .“

Sunelis . . . Mano sunelis negyvas! Tas negal buti! (*Prasitrina akis ir vėl skaito*): „Negy-vas, kraujuose paplukęs, rankas ištie-šes, linkui gimtinės šalies, tarytum meldėsi . . .“ (*Atme-tus laišką į šalį ramiai bet rimtai, smarkiai alsuodama.*) Vadinasi, teisybė. Jis negyvas, jį užmušė. Jis gulė ten dabar be žado, krau-juose sustyręs ant šaltos žemės, trempiamas ar-klų ir žmonių kojomis. Jį užmušė. Kas? Prie-šai? Kas tokie tie priešai? Ar jie netokie—pat sunus nelaimingų motinų, kaip ir mano vaike-lis? Ar juos ne taip—pat išvarė tėvynę ginti, kaip mūsų šiuos? Juos tikrai taip—pat išplėšė iš jų motinų glebio, paliko jas verčiaučias ir išvarė juos taip gi prieš mušti. Mano sunė-lis buvo jiems priešas ir jį užmušė jie. Ką blo-go jis jiems padarė? — Jis, kuris namie nie-kam kelio neperėjo? Kuomi jis nusikalto tiems nežinomiems jam žmonėms, arba anie nežinomi žmonės jam? Kuomi nusikalto visi kiti jauni žmonės, išvartyti į karę, kad juos galima būtų zudyti, lieti jų kraujas? Kuomi nusikalte jų motinos išauginusios drutus, sveikus ir dorus savo sunus, kad jos turi jų dabar netekti, vienatvėje ir kančiose, nerasdamos sau niekur su-raminimo? Tėvynė, kokia tu be teisybės esi! Vargau, kentėjau visą mano gyvenimą; vienin-tėlė mano viltis buvo, tai mano vaikelis, ir tu dabar tą paskutinę išplėšėi! . . . (*Puola ant kelių suėmus rankas.*) Dieve, ar tavo šventa rustybė dar neprisipildė tuom? Žmonės, ar jįs galite ramiai klausyties balso neteisybėmis užtroškintos motinos? Ar galite žiurėti, kaip varnai matinasi žmonėmis, sunkiai jų motinų išaugintais? Kodėl tie varnai taip brangūs jums, kad jiems surengiate puotas iš žmonių kunų! O, tu kare žiauroji—kokie tai kvaili tavo darbai! Kaip tu skaudžiai tyčiojiesi iš-tų, kurie tave veda. Žmonės meta kovą su sa-vo tikroju priešū—šlikiu, ir eina mušti priešū, kuris jiems priešū buti neturi priezasties. Ar gali dar didesnis pasijuokimas buti iš teisybės ir žmogaus proto? Išmintis šventoji, kuri val-dai pasaulį,—apšviesk mūsų protus, duok mums pažinti gerą ir blogą ir išvesk mus iš amžinos prapulties žudymo vieni—kitų. Lai buna padarytas galas syki ant visados ziauriai kare! Tegul nei vienas nekelia rankos ant savo brolio, tegul išsiplėčia ant visos pasaulės artimo meilė ir jos darbai, tegul pripildo pasi-tenkinimu kiekvieno širdį. Dieve teisybės, meldžiu tavęs, išklausk maldų apgailėtinos motinos; tegul jos sunus buna paskutine auka ziaurais žvė iškumo, tegul jo rankos sudėtos maldon išprašo pas tave likusiems sutikimo, meilės ir ramumo. Aš nelaiminga jo motina, meldžiu Tavęs vardan visų motinų, vardan vi-sos kenčiančios žmonių,—išklausk mano maldos, duok mums susipratimo ir panaikink tą ziaurią broliažudingą karę ant visados.

Savo ydas galima tik svetimomis akimis pastebet. Prasidedantįs vaidai yra panašūs į besi-mušančią tvenkiniu vandens srovę; kaip tik ji prasibriovė, tai jau nebesulaikysi. Dideli žmonės buna savo valios viešpa-čiais, o savo sąžinės—vergaus.

linimui jau nutarta šiekios-to-kios priemonės.

3. Žinoma, lietuviai socialistai, kaip da jaunučiai šalininkai socializmo filosofijos, negali būti neapsirinkančiais, ir tankiai, anot Tamstos, laiko tą už šventą teisybę, kas tarp tautinio socializmo senai jau atmesta arba kitoniškai išaiškinta. Lietuviai, duokim sau, šovers sau iš svetimų kalbos kokią seną brošiūrėlę, padė kim kieno parašytus išvadėjimus apie socialistų santykius prie žemės klausimo, religijos, unijų, generališko streiko, ar ko kito; tuometarpu nei vertė jui nei mūsų leidėjams nei mūsų skaitytojams yra žinoma, kad vėlesniuose socialistų kongresuose kaip tik priešingai buvo tokie santykiai nustatyti. Taip mūsų darbininkai ir buna daugelyj atvejų klaidinami.

4. Ne tauta socializmą pagimdė nei socializmas tautą — socializmas gimė iš visos žmonijos reikalų. Tautybė ir socializmas, jeigu mokslo ir proto akimis imt, neturi nieko bendro viens su antru ir viens kitam nieko nekludo.

5. Toksai socialistų tvirtinimas, jei kur nors randasi, yra mažo išmanymo vaisiumi 4. p. M. Stakėnas tik sumanymą padavė, kad užinteresuot žmones Esperanto kalba. Jis neužsiėmė duot per laikraščius esperantiškų lekcijų.

Krasos dėžutė.

J. A. Sunskiu: — Kaip apie išvertimą velionio Kulvinsko užrašėlio, taip ir apie p. Kennedy juokingą išsitarimą apie lietuvių „slaptas ir pasibaisėtinas“ draugijas, mūsų bendradarbis ėmė iš Waterburio laikraščių, kurie yra ir pas mus ant rankų. Nenorim Tamstą pertikrinėti per laikraštį, nes vieta brangi, geriau patartume perskaityti Waterburio dienraščius ir duotumėt sau ramybę dėlei mažniekių.

Rukai: — Tamstos praneš-

mas, ką L. A. D. tarė tuometarpu mums neparanku talpint. Gali kilt šiekietokie nesusipratimai, kurių mes vengiame. Kas kita, jeigu Tamsta padėję butumet savo tikrą pavardę. Apie Newarko konferenciją mes girdėjom biskį kitoniškai. Meldžiame šiaip iš miesto zinučių mums parankioti.

Strimaidiui: — Ačiu. Peržiūrėsim.

Nauji raštai.

„Darbininkai ir Intelligencija“. Parašė Z. A. Minersville, Pa. Spauda ir lešos J. M. Jasulevičiaus. 1910. Pustl. 10. Kaina 5c.

Prisiuntė leidėjas. Išėjo „Dagis“ No. 3. „Vadovo“ No. 19.

„Limpančios ligos“. Dr. J. Jarašius. „Liet. Ukin.“ priedas No. 2. pustl. 8.

Mūsų žingunė.

P. Mačys: „Tautos gelbėtojai!“ S. Strazdas — „Sudiev“, „Plėšikų daina“, „Jau-nai Lietuvaitėi“, „Mušai“. Šliburis — „Priemonės“. A. B. Strimaitis — „Gyvenimas ir darbas“.

Farmos!

Pirkite žemę didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių Kolonijoje, kur jau yra pirke 58 lietuviai farmos, ant Pietinės Pussalės Michigan valstijoje, Masan ir Lake county, palei ežerą Michigan, arti dviejų portavų miestų Ludingtono ir Maniste, į kuriuos suplaukia daugybė laivų, geros turgavietės, geras oras, linksmas kraštas, didelis parankumas visokiems susinešimams vandeniu ir geležkeliais su Amerikos didmiesčiais. Žemės yra visokios, yra fruktų kraštas, žemė juodžemis, su molliu, žvyru arba kitokiais maišytai. Žemė derlinga ir dailios vietos. Galite gauti pirkti palei upes arba mažus ežerus. Labai gera vieta dėl uždėjimo lietuviško vasarnamio (viešbučio) lietuviškai visuomenei, kuri turėtų kur praleist vakacijas vasaros laiku, tarpe savo tautiečių. Norint plačiau dažnoti arba atvažiuoti pažiūrėt, kreipkitės šiuo adresu:

ANTONY KIEDIS, Peacock, Mich

Ankos kankiniams.

Scranton, Pa. Dukterų Dr-tės, per Astramską \$5 00 Buvo (Žr. „V. L.“ 11 n.) 4 65 Viso 9.65

Dr. Aldona Szlupite-Jankauckiene,

apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Priimu palagus.

Nuo 8—10 ryte. VALANDOS: Nuo 2—3 po piet. Nuo 7—9 vakare. Telephonas Greenpoint 8.

Spektaklis.

Surengtas Brooklyno „Lietuvių Apšvietos Draugystės“, atsibus 27 d. kovo, nuo 7-tos val. vakare, Velykų nedėdieny, 101 Grand st. Taut Namu saleje. Bus vaidinta komedijos: „Nutruko“ ir „Nesipriešink“. Šokiai prasides 3 val. po pietų. Pelnas padidimui knygyno. Įzanga 25c. ypatai: Maloniai kviečia L. A. D. KOMITETAS.

7-tas metinis balius.

Brooklyn, N. Y. Lietuvių Gymnastikos Klubas, bus laikomas subatų, 2 d. balandžio, New Palace Hall, 91-93 Grand st. Prasides 7:30 vakare. Įzanga: vyrams 25c., merginoms 15c. Maloniai visus užkviečia.

KOMITETAS.

Pajieškojimai.

Reikalingos yra merginos įprate siut ant mašinos prie marškinų siuvimo. Darbas ant visados ir gerai galima prasiiekt. Adresas: The B'klyn Work Shirt Factory, Driggs ave. corn. N. 9-th st. Brooklyn, N. Y.

(81)

Jieškau savo draugo Antano Kli-mauckio, kuriam gegužio mėn. jau metai kaip gyvena Amerikoje, Beisogalos miesto ir parapijos, Šiaulių pavieto, Kauno gub. Jei kas jį žino, te prašiu duoti žinią sekančiu adresu, o bus atlyginta:

Jurgis Tolis, 294 Powers str. Brooklyn, N. Y.

Reikalingi preseriai prie vyriškų surdotų. Gera mokestis ir darbas ant visados. 573 Metropolitan ave. (top floor) Brooklyn, N. Y.

Praszau praneszti

man garlaivio vardą, kuris pribuvo iš Liverpool į Philadelphia 29 balandžio 1907, bet 3 čios klisos pasaziernis išleido 30 bal. Prašau labai, už pranešimą gausite puikią dovaną knygų. Bet teisingai praneškite, nes labai svarbus reikalas.

C. J. Daniunas, 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

New Yorke, netoli kaslegarnės, gana pigiai parduoda salionas, puikiai įtaisytas, geras business. Proga lietuviai ar lenkui lengvai įgyti biznis. Daugiau norint atsizinot, reikia kreipties su šiuo apgarsinimu į „Vien. Liet.“ redakciją.

(81)

Tele: 1049 Williamsburg

A. ŽUKAUCKAS,

80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Atidariau Kriaunčią Dirbtuvę. Siuvu naujus siutus ant orderio, kokio kas reikalauja, pataisau ir suprosinu. Visi kreipkitės pas mane, nes niekur nerastite tokios vietos kad taip pigiai ir gerai kas paradytu kaip aš padarau.

Kas nori but sveiku ir drutu

Gaukite knygutę „Istorija drutičiausio žmogaus ant sviesto arba Antano Kandrotos biografija“, kur esti nurodoma ir mokoma, kaip užsilaikyti sveiku bei tapti drutu. Knygutė susideda iš 36 pusl., 10 skirtingų paveikslų. Kaštuoja 25 c. Prisiuntimas 2 c.

Ant. Kandrotas, 126 Grand st. Brooklyn, N. Y.

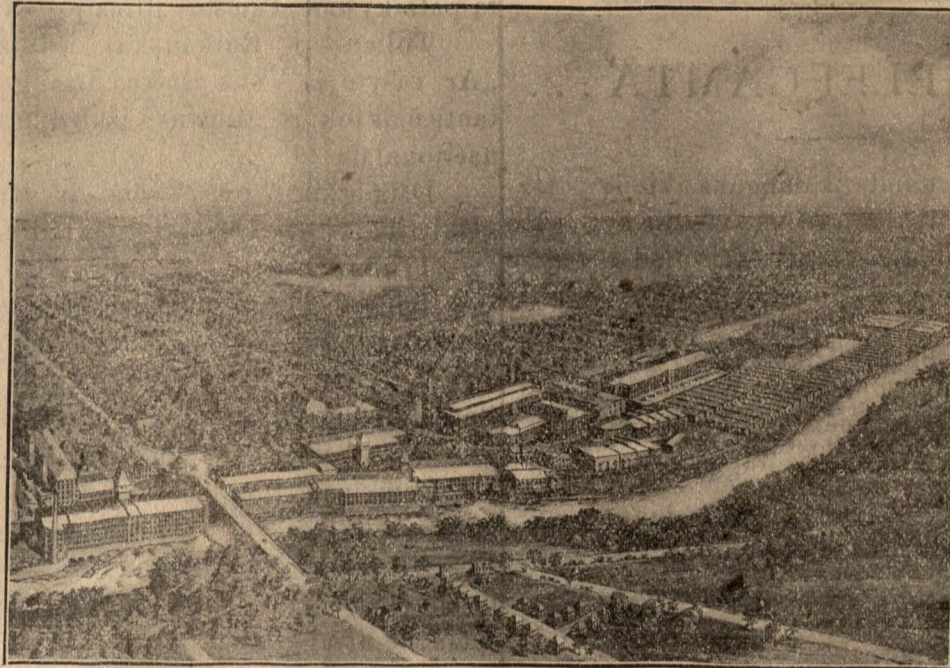
(91)

Vidurių kataras.

Tai yra vienas iš paprasčiausių nesveikimų, pagimdantis vidurių plonplėvių uždegimą. Paprastai jis gema nuo niekiausio ar perdaug valgymo ir gerimo. Daugumoje atvejų žmonės jį vadina vien negromuliojimu ir bando jį pagydyti valgydami rugščius valgius ir gerdami stiprius alkoholinius gėralus. Tačiau tas padaro silpuiems viduriams daugiaus blogo, negu galima manyti. Vieninteliu te singu vaistu yra Trinerio Ameriko-

ninio Kartaus Vyno Elixiras, nes jis drauge sužadindamas vidurius juos sudrutina taip, jog jie gali priimti visą kį maistą. Kokia nebutų vidurių kataro priezastis, Trinerio Amerikoninio Kartaus Vyno Elixiras greitai ją pataisys. Vartok jį visada, kuomet patėmysi permaining savo apetito arba savo stiprumo. Vartok jį nusilpnėjus viduriams, žarnoms, nervams ir kraujui. Aptiekose Jos. Trinerio, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kodel nemeginti Ludlow?



Pelningą užsiemimą galima rast Jute dirbtuvėse. Darbas ypač moterims. Del platesniu žiniu rašykite pas: LUDLOW MFG. ASSOCIATES, LUDLOW, MASS.

Severos Vaistai yra populiariški del to kad jie yra geri.

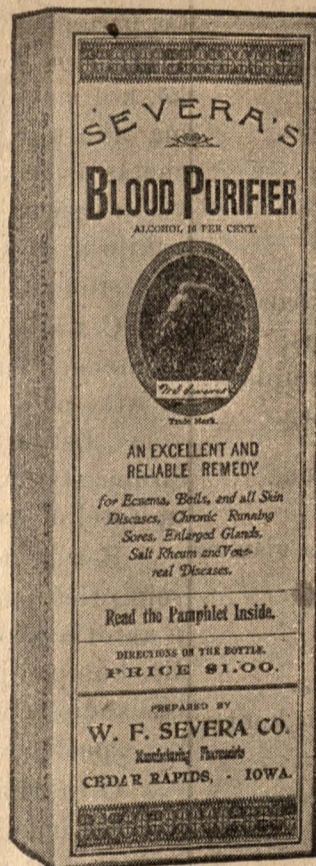
Neczystas kraujas

No nečysto kraujo paeina išblyškės, išmetymai ant skuros, žaizdos ir tas teip nesmagus pajautymas silpnybės arba stokes energijos.

SEVEROS KRAU

Kada pračina žiemos ilgimėnesiai kožnas iš mus reikalauja vaisto apėystimui kraujo. Musų kraujas pasidaro silpnas, jaučiame kad esame silpni ir persidirbę, neturime patrankymo prie darbo ir jaučiame kad mum stoka apetito.

Tada reikia pradet vartoti Severos Kraujacystinį o viskas bus gerai.



Czystas kraujas

suteikia tą kad žmogus gražiai išrodo, viduriai mala, puikiai miega ir turi viska sveika, kaip kuna teip ir prota.

JACZYSTYNI

Tas vaistas sustiprins ir apėystis kraują, visas organizmas atsinaujins ir organai apturejęs naują pajiegą prades veikti stipriau ir tada smagiai pajausi kad esi tikrai sveikas. Tas vaistas išgydis visokius išmetimus ant skuros, ronos ir visokias šlapias žaizdas, škorfulus ir apėystis kraują.

Prekė \$1.00.

Reikalauk Severos vaistu kožnoi aptiekol. Visada tēmyk kad ant pakelio butu pavardė „SEVERA'S“, nes tas reiškia jo tikrumą. Neimk kitu vaistu.

Nemislik kad tai menkniekis!

Kada tik turi nesmagumą su užketėjimu, nemalimą arba kokioms kitoms ligoms pilvo arba kepenų tada jau laikas imti

Severos Gyvastės Balsamą.

Gausi gerą apetitą, pašelps malimą, pašalins užketėjimą, valgi pavers į kraują ir apgina nuo visokių ligų. Puikiausias vaistas no išbliškio vaikams ir silpnom moterims. Geriausias veikejas dėl pastiprinimo susėnusių ypatu.

Prekė 75 centai.

Saugokis Ligos!

Apie tą laiką tankiai mainosi oras ir lengvai užpuola ligos plaučių. Saugokis! Tēmyk ant savo sveikatos! Kad galėtum smagiai atsikosēt imk

Severos Balsamą Plaučiams.

Kožnas emimas veikia. Prašalina bauriausią kosulį, gydo kvepavimo kanalus, suteikia lengvą kvepavimą ir sustiprina plaučius. Prašalina gargolį, sulčius ir kitus nesmagumus.

Prekė 25 ir 50 centų.

Daktariszkas Patarymas Dovanai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis

eina nuo 1905 metų pabaigos

„Lietuvos Ukininkas“

3 rub. metams
1r. 50k pusmečiui

Didžiojoj Lietuvoj.

4 rub. metams
2 rub. pusmečiui

Amerikoje.

1910 metais visiems savo ėmėjams duoda:

52 NN „Lietuvių Ukininko“ kas savaitė po numerį.
26 — „Žemės“ kas dvi savaitės.
18 — „Mokyklos“ kas keturios savaitės.
12 — „Sveikatos“ kas mėnuo po knygutę.

Metiniai ėmėjai dar gauna dovanų Kalendarius 1911. ir išbandymų sėklų.

Kas nori žinoti kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori savo gimines ar pažintamus pasilikusius Lietuvoje apdovanoti, teuzsako jiems „Lietuvos Ukininkas“, nes „Lietuvos Ukininkas“ rašoma apie valstijų, parapijų ir draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dumos darbus, iš plataus pasaulio ir kt., buna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai.

„Mokykla“ užsima mokyklų, mokymo ir vaikų auklėjimo reikalais.

„Žemeje“ rašoma apie visus žemės ūkio reikalus.

„Sveikata“ rūpinasi apie visų sveikatą.

Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoje) metams 3 rub., pusė metų 1 r. 50 kop.

UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusė metų 2 rub.

Kas nori „Lietuvos Ukininką“ pamatyti, tepraneša atviru laiškeliu savo adresą, ir mes atsisiųsime.

Kas įsirašys į „Lietuvos Ukininko“ Bendrovės narius ir užsimokės bent 25 rub., tas gaus „Lietuvos Ukininką“ dyka.

ADRESAS:

Vilnius, „Lietuvos Ukininko“ Redakcija, Semionovskaja — 10. (Rašant iš užsienių reikia dar pridėti: RUSSIA-LITHUANIA.)

Amerikiečiai gali užsisakyti „Vienybės Lietuvninkų Redakcijoje (Adresas: 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.)

Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.

Pinigūs mes priimame ir „money orderiais“, tik visuomet ant „money orderio“ turi but parašyta, keno tie pinigai.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS
Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!



Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikimą, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžęs iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius visokioms ligoms, nes paaulkauju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netėmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbergo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Mātant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad serganti žinotų kur atrasti tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

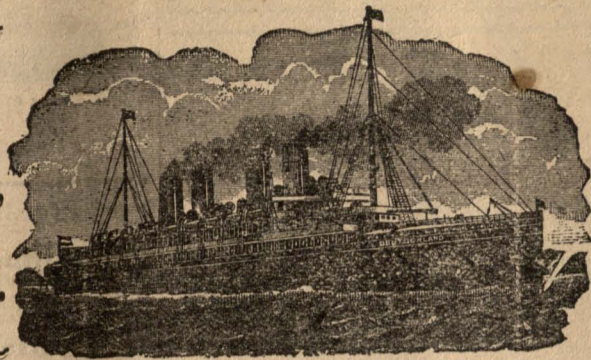
APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, perkalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; taip pat nuo saugagystės ir iš to įgautų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudegimo. Taip pat **MOTERŪ:** skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbų ir visokių moteriškų ligų; nepašyrite, kad kiti daktarai jums nepagelbėjo; aš kad apsimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyveni. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumą savyje, aš suprasiu, iširsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydu dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.
Į ofisą ateinančius, priimt kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų.
Sventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
AGENTURA
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas
120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.



Ofisas
224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gaut šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikėtus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŪ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

JEIGU ESI SUŽEISTAS



Dirbdamas fabrike, keliaujant ar dirbant ant geležinkelių arba kasyklose (mainose), tai darsižinoki pas mane, nes per mane daugelis žmonių gavo atlygint už jų sužeidimus (koliestvas) nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Klausdamas pas mane rodos per laišką apie savo sužeidimą (koliestvą) pirmiau aprašyk, kaip nelaimė patiko, per kokią priežastį (priečiną), kelintuose metuose, mėnesije ir dieną ir įdėk už du centu stampą dėl atsakymo, o gausi rodą, kuri Tau bus naudinga. Aš šimtams žmonių pagelbėjau sužeidimų reikaluose, pagelbėsiu ir Tau. Jeigu esi sužeistas, tai kuoviskiau duokite man žinia; nesiduokite kompanijai apgaut.

ADRESAS:
JOHN W. SAUKAITIS
150 Nassau st., Room 019 New York.

Iš Europos nuolatos pareina visokiam pasirinkimui knygų rusiškų, mažarusiškų ir lenkiškų; taipgi gražiausių atvirelių (post-karčių), lietuviškų ir lenkiškų. Pardarinėju ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, čianykščius ir iš Europos.

J. MILEVSKI,
120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ ŽINOMAS DAKTARAS.

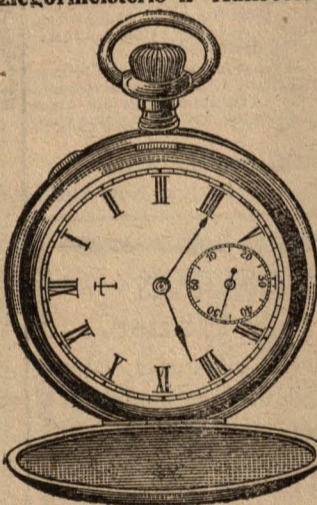
Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio, D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo
OFISO VALANDOS: TELEPHONE:
8-10 A. M. 1950
1-2 A. M. GREENPOINT.
6-8 A. M.
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBES LIETUVNĪKŪ“

- AGENTAL.
- W Sarpalius. Alden, Pa.
 - Baltimore, Md.
 - J. Luis, 521 W. Baltimore st.
 - Lit. National Library, 112 Green st. Brooklyn, N. Y.
 - E. Fromas, 73 Grand St.
 - T. Jarmala, 217 Berry St.
 - J. Ambraziejus, 120 Grand st.
 - Cambridgeport, Mass.
 - S. Griz, 541 Main St
 - P. Barikevičius, 719 Main st.
 - Chicago, Ill.
 - Jos. Valmeris 168 W. 18 th st.
 - P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
 - E. St. Louis, Ill.
 - K.J. Baranauskas 452 Collinsville ave
 - Easton, Pa.
 - Feliksas Raulynaitis, Box 196
 - Kenosha, Wis.
 - M. K. Petrauskas, 918 Gunie st.
 - Montello, Mass.
 - B. P. Miškinis, Box 124
 - Newark, N. J.
 - V. Ambrazyčia, 178 Ferry st.
 - New Britain, Conn.
 - M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
 - J. Mažeika, 28 Connerton st.
 - New York.
 - J. M. Danielius, 64 Gan-voort st.
 - Fittsburg, Pa.
 - J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank
 - Soranton, Pa.
 - J. Petrikis, 1514 Ross Ave
 - So. Boston, Mass.
 - N. Gendrolis, 224 Athens St
 - So Manchester, Conn.
 - A. Zokaitis, 30 School st.
 - Turners Falls, Mass.
 - K. P. Szimkonis box 671
 - Waterbury, Conn.
 - J. Zementauckas, 39 W. Porter St.
 - Worcester, Mass.
 - Chas. Zem'is, 4 War' st

BROLIAI, PAS SAVO!

Tikras Lietuviškas Dzigormesteris ir Aukorius



Užlaikau visokių Dzigorelių, Lenciugėlių, Žiedų.

JOSEPH MITKOS
Grand & Bedford ave., Brooklyn, N. Y.
(Naujam Grochowskio name)

ISMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki angliškos kalbos, tai pats žinai, kad esi nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori, gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytąją laikraščiui prikabins, prisiučiančiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš šion paminėtų laikraščių: „LIETUVŲ“, „VIENYBĖ“ arba „KOVA“ per metus, taip pat garsiąją didelę knygą, verstą iš prancūzų kalbos Baltramiejaus Naktį, kurios kaina 75c ir taip pat Gramatiką-Mokytoją angliškos kalbos, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik prisius 2 dol. už naują skaitytąją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintys ir lietuviai, kaip ir svetimtaučiai, turėtų gramatiką, išmokyti anglišką kalbą. „RAISTA“ dar galima gauti, prisiučiant 1 dol. extra.

J. Naujokas
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pajeszkamas visada ir visur per kozna

Čystas turkiškas tabakas kuris kvėpimu ramina visus. Paprastai, toki kvapa tur tik brangi cigaretai, kuriu ne koznas gali vartoti. Męs kad ir padarem juos pigesnius, bet visgi tarpe musu rukeju turime daug bagočiu ir geriausiu kritiku tabako—tas aiškiai daveda gerumą

Turkey Red Cigarettes



Ta, tik dėl musu tabako puikumo jie buvo parduoti—100 kartu daugiau kaip kokiu kitu—ir tas tik, gerumas tu cigaretu pavėlija mum pardavinėti juos dešimts už dešimts centu.

Pilnas Kvapejimo ir Lengvas

TURKEY RED Cigaretai budami pilni puikiausio turkiško kvapo, turi visą sunkumą atimta.

Ju sudejimas duoda puiky, net saldų skanumą—tikrai užganedinantį dumą.

Prezidentas Suvienytų Valstijų ne randa sau geresnių cigaretų kaip, kurios ir tu gali rukt, Turkey Red Cigarettes.



10c uz 10 Koznam Cigaretu Sztore

Pirk Baxuka Sziandien Bandik Viena ir Persitikrink Tu Pats

S. ANARGYROS, A Corporation, owned by the AMERICAN TOBACCO CO.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaip akrotas sudaužytas ant skalu. Ar kendeate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsisaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykiu sutepti su **PAIN EXPELLERIU**, PABOVENCIAIS NAMIINIAIS VAISTAIS. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. **F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl st. New York.** Dėmyt ant ant šukeriu — žuoliu spongoimta.



Ant pardavimo MURINE STUBA.

Labai gražioj, lietuvių apgyventoj vietoj, ant 3 lubų ir sklepas. Mokestis gana prieinama. Asabiškai ar per laišką kreipkitės prie **Martus Realty Co.** 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. (Šita Bendrija lietuviška).

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveiksiais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO.

Geriausia užėiga lietuviams. Salė mitingams ir susirinkimams. Priek tam laikau kraučyste. Ste-liuotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvių. 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučyste viršų.

Lietuviškas Dzigornikas

Sziuomi užsiimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusies laik rodžius, dieninius, pastatomų ir kisetintus vyriškus moteriškus, aukintus ir sidarintus retėžilius, visokius žiedus, epi lras, auksarius ir branzalietus ir t. t. ir viską vėdavonė žiedus, auks du literas, dieną, mėnesij metu su vardais dykal. Taipogi tai sau siluce visse pamintėse ir n pamintėse daktar. Gaunite už įgita prekę suatsakanė rasyte. Norinti užsifordernot laikrodžij aukinaj ar sida brinj, ar pasakuoat, tegul prisiučėta savo tikra adreesą ir 50 c. o mes prisiučim ant Expreso ir peržurtėjas gali užsmokėt pinigus ir pasifim.
VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Sorantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traunkiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traunkiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Puni. į nuolatinis ir parankus susineimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traunkinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, General Passenger Agent,** 90 West Street, N. Y.

Garsinga knyga "Vadovas in Sveikata" prisiunsiu tnojaus, jeigu apturesiu 10 centu mark. ant prisuntina.

Nera daktara visam pasaulij, kuris galetu, **Garsinti Sava Stebuklinga Gydyma,** tik geriansi daktara Collins New York Medical Institute. Kiti, kaip zvaigzde, pasiroda ir vel prazust, gires, jug gal Jusu gydyti ir isgydyti, bet to negal padaryti, kadangi nor tik isnaudoti zmogu. Neduo-kite save apguati, bet jeigu reikalansite tikros pagel-bos, atsisaunkite pas gerus zinamus daktarus i

Collins N.Y. Medical Institute,
140 W. 34th Street, New York City

Dr. S. E. Hyndman, viriansis daktaras.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
- pas **PETRA A. DRAUGELI.**
Skanus alus, gardi arielka, elius, vi-sokis vynas, kvepianti cigarai, ir puik-ys uzkanzdial. Sale del mitingy ir veseliju. Nepamirskit sios atsakan-ciausios vietos, o busit uzganedinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.



DR. ALEX. O'MALLEY,
Specialistas.

1880 Per suvirsz 22 metu 1910
as pasekmingai gvdziau visokio buo

RUPTURA

vyru moteriu ir vaiku.

TIKRA RUPTURA
VANDENINE RUPTURA
NETIKRA RUPTURA

be peilio ir be skausningy arba pavoj-ingu operacijy. As per paskutinius metus isgydziau simtus ligoniu (jusu paciu apelinkeje), pas kuriuos galit pasiklausti apie mano gydyma; niekas su manim nesuligina sitoje ge-dimo sakoje. Isgydyti ligoniai ge-riiausias liudydas.

ISGYDINTAS PIRM PENKIU
SUVIRS METU

tebesveikas—nebeseioja dirzy.
John Willinger, superintendentas
Susquehanna (Stegmeier) bravoro,
Nanticoke, sako: „As igavau ruptura
nuo kelimo sunkiu daiktuy. Lankiau
ivairius gydytojus, kurie sake ma-
no ligi esant neisgydoma. Jokie dir-
zai negelbejo, pakol nuejau pas d-ra
O'Malley. As dabar sveikas. Neturiu
jokiu skaudėjimų, joki issiver-
zimu ir melai pasakoju kitiems ken-
čiantiems, kas mane isgyde. Dirbu
bravore kasdien ir seniai numeciau
dirzys, nes man ju nereikia.“

Tai vienas is daugelio liudymy
nuo dekingu isgydytu ligoniu.

Simtai panašiu liudymy sudeti
masy rastineje.

Atsiusk 2c marke ir gausi mano
knygute apie ruptura, su paveik-
slais, uzdyka.

Dr O'Malley Medical Offices,

158 Washington Street,
Wilkes-Barre, Pa.,

kur lietuviskai ir lenkiskai susikal-
bama ir susirašoma.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano kataloga rasyk sendien o apuresi gerusiu armoniku, skripky klernetu, trubu, koncertinu ir daugybę kitokiu mozikalisku instrumentu. Cisto au-ksko 14 K. Siubiniu ziedu, dzigoriu, lencingu, spilkuy, kolciky, kom-pasy auksinu ir pauksuoty, geru brituy, visokio skiriaus drukavoji-mo masyrukiu, albumu portretam, revolveriu, zaudykliu, guminiu li-teriu, adresam pececiu, istorisku ir maldaknygu koku tik randasi lie-tuviskoi kalboi, graziu popieri del rasimo gramoty su puikiausiais ap-skaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tuzinas uz 25c

5 tuzinai uz \$1.00, 1000 uz \$6.00. Lietuviska biblija arba sventas rastas senor naujo testamento lietuviskom lieterom puslap. 1127 drucei abda-ryta, preke su prisuntimu \$3.00. Elektrikinis ziedas nuo reumatizmo, sudrntinimo kuno, atgaivinimo kranjo, sutaisimo nervu ir daugybę kito kių ligu. Tukstančiai zmoniu dekavoja uz izgydyma, 14 K. paauksnotas ant 20 metu preke \$3.00, prasto \$1.00. Prisius-kite savo tikra adresa ir uz 5c. marke o apuresi sio meto ka-taloga dykal su 450 paveikslais ir 1000 naudingy daiktuy.

Stornikam, agentam ir pedlioram parduodu visokius ta-ovorius labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: **K. WILKEWICH,** 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.

ZMIJECZNIK
RATTLESNAKE
LINIMENT

SU DIEVU IR TEISYBE
TOLIAUSIA
NUEISI.

Geriausias Linimentas arba PAIN
EXPELLERIS ant svieto nuo vi-sokiu GALVOS skaudėjimų,
KAULU, PERALIMO, REU-MATIZMO, STRENU SOPES,
SAUSGELU, KAKLO, GAL-VOS SUKIMO IR DIEGLIU.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejeskok rodos pas kokius nemokytus zydelius ar kry-ziokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locna vientauti, reikalaudamas tikry gry-ny ir gydančių vaisty — pas
ALBERTA G. GROBLEVSKI,
Plymouth, Pa.

garsy dirbeja „Lenkiskuy ir Lietu-viskuy gyduolu“, o persitikrinsi, kad neiskleisi veltui ir ant apga-vysciu savo sunkiai uzdirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokiu li-dy, kokios tiktai randasi ant svieto teip del seny zmoniu, kaip del ku-gikiu, vyru ir motery.

„Lenkiskai—Lietuviski“ vai-stai iau tukstančius padare svei-kais — isgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy-dome ir gilioje slaptoje uzlaikome, kaip kunigas ispaizinti

Delto jeigu troksti tikros gydy-tojaus pagelbos, aprasyk savo ne-gerove, aisikai ir su smulkmeno-mis, pridiek 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet to nesigailési.

Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.
Seniausias Lenkiskai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS

Uzdetas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siusti pinigus i sena kraju, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, zinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunciam pinigus. Parduodam laivakortes ant visy liniju, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir karei-vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir uz metus mo-kam procenta.

Su bent koku reikalu kreipkitės ypatiskai ar per laiska:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Gera proga tureti grazu nama.

Lotas pločio 89, ilgis 130 pedu, namas pabudavotas ant vienos pusės loto, o kita pusė loto tuščia ir visas graziai aptvertas. Namas stovi gana augštoj vietoje, puikus gyvenimas ir šviežias oras. Namas starytas 1908 metnose, dėl keturių familiju, po 5-kis ruimas ir maudyk-lės, visas itaisyta pagal naujaisi madą. Įvesta šviesa svkiu elek-trikas ir gasas. Ši vieta randasi ko ne viduryje miesto.

Parsiduoda tik uz \$15.000 (penkiolika tukstančiu doleriu), ant gana lengvy ismokesciu, imokant nors \$4000 iskalno, o resta ant ismokesciu. Priezastis pardavimo toji, savininkas sio namo turi buti-nai isvaizuoti i Lietuva. Ši vieta randasi Los Angeles, Californijoje; zinoma šitas miestas kone gražiausias is visy kitu Amerikos miestuy ir lietuvių jau pusėtinas skaitlius apsigyveno, per tai daugumas lietuvių ir dabar važiuoja dėl apsigyvenimo, kad uzdarbiai dang geresni negu kitur.

Iš toliaus atsisaunkite per laiskus, o vietiniai gal asabisikai matyt po šiuo antrašu:

MARTUS REALTY CO.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

IR

P. DEGUTIS, 1624 Los Vegas st., Los Angeles, Cal.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU ABROZU.

—Darba—
atlieku puik-
kiai uz priei-
namą preke.

Kogeriausis
daran nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokai nuo Grand st.)
Gerieria atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarniniais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

RIETELAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu,

Rinkit labiausiai, uz 25 gausit dovanoti bonka deginties.

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 1102 Wmsburg

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAMS
- pas
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M
Dr. Albertas Kauffman
Gdytojas iš seno krajaus.
Specijalistas nuo visokiu
ligu.

Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyru, motery ir kudikių ligas.
Galima snsišnekėti lietuviskai, lenkiškai, rusiskai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIEMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskas Ziegormeistras.
Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Francia visiems lietuviams, kad uždėta dielė ir atvartų visokiu dzigoriu ir ziedy: kapo tal, laikrodzių elenir ju, kiseniniu cisto anko vyrisky ir moteriskuy su graziom kyel-koms ir t. t. Visokiu ziedy silubniu ir seip nesiot vaikina-mis ir merginoms: a dieliam pasirinkimo ir uz prisuntam preke. **VISOKIU MUZIKOS IR ANKLU.**

Skripky, armoniky, strunų, klernetu, brituy, drukojuamų maszinų ir parasonų. Teipsoi dzigoro-telius patateau.

M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Mark-**str.** wilkes-Barre. Pa.

Daktaras Tiesu, Julian
Czupka.
Advokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
138 S Washington Ave.
Seranton, Pa.

Panedžolis ir Ketr. nuo 6 iki 7 vak.
Uzsiimu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvoj.

Skaitykite ir temykite!

Vienas žodis protingam geriaus kaip desimtis žodziu neprotngam. Laikykitės seno aptiekoriaus, senei zinomo visiems po šiokiū adresy:

H. A. Medoff,
151 Metropolitan Avenue,
BROOKLYN, N. Y.

Vienas senas priete-lius geriaus uz du nanjy.
Pas mane visada galite gauti **EUROPIŠKAS IR AMERIKONISKAS GYDUOLAS** už pigiause preke.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRŠIS.....60.000

Tris procento mokame ant padėty pi-nigu. Bus ismoketa ant kiekvieno pa-reikalavimo. Geriusia užtikrinta urė-diška banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
G. N. Postlethwaite, Kasierius.

Puikiausis užeiga Lietuviams
Union City, Conn., pas
ANTANA KULVINCKA
Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Du biljardai zobovoms.
68 Anderson st., Union City, Conn.

Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
vys advokatas pabaigęs Pensilvanijos
Universitetą), užsiima varymu provų vi-suose teismuose.

Ofisas rumose 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.
Teleponas naujas Offiso 87
„ „ „ Residencijos 1284-R.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agentura, parduodu sifkortes ant geriausiu liniju ir greiciausiu lai-vuy ir siunciu pinigus i visas vieto da-lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursa. Prieg tam laikau **HOTELI**.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko

Visada saltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kve-pianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiaue i kitur, nepamirskit sios puikus vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešal Central Dypą

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei lietuviska bažnyčia,
Plymouth, Penn'a.

Skanus alus, puikiausis ariel-ka, visokis vynas, porteris, elius ir kvepianti cigarai.

Atsilankykite pas seny biznieriu ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Naujausiai ištirti vaistai.

Pianky salakymui ir atauginimui, nuo pa-puceky spnogy niezilio, egzemos, keleto pav-daly gyduoles ir gydymo budai. Geriausis gyduole ano prakaitavimo ir smirdėjimo kojy, atleidimui pailiausių kojy, ky Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formulą. Prof. Brundzoa Gyduoles yra gvarantuos Vaisty ir M. Isteo tiesy chemijos biure Washingtone, per paty szių vaisty iszradėja su pagerinatmu ir dadedim substatanciju viszskal-
neuzkenkianciu sveikatai ir sistemai; jokio ne-gali buti pavojaus, tas uzvirtinta masy prisiega ir ezioles ezalies jetymais. Taipgi iszaisime pla-cias informacijas, kaip sustabdyt alinkima pian-ky ir atauginti ant tezpilkusos galvos, kaip iszsi-gydyti ir iszanalinti plelekanas, papucekus, de-derines, niezulį, egzema ir kitas odos-skuros ligas, ant kuriy mes esame specialistais su savo gyduolomis. Bus iszsiusta jums iszaiszkimalai ir darodymai, kaip ezimtai tuketarczi iszgydyde. Aprasyk istorija savo ligos, o gausi visokias rodas dykal. Beto sziotes informacijos ir taip kiek-vienam reikalingos, todėl lin-edina, kad jos ras-tai koziams name, apsigoty zmones nuo ap-gaviky ir suozedyty ezimtus doleriu.

Masy bitras su kranuve atdara nuo 10 ryti iki 8 vakare kozną diena. Visomis ezventomis dianomis uzdaryta. Ateikite ar rasykite umai isdėdami dvicentine stampą ant iszsluntimo viso-kiy rodų.

Prof. J. M. Brundza & Co.
990 Broadway, B'klyn, New York.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
Didžiausias ir puikusias saliu-mas, geriausis užeiga lietuviams
85 N. Main St.
PITSTON, PA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Paro-dos uz rupestinga, tei-singa ir artistiska iz-dirbima.

KARUNU, SZARPU, KUKARDU, ROZETU, BERLU, MARSZAL-KINIY LAZDU ir tt.

Turiu uz garbę apretszti guo-dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystems, kad az dirbu wi-sus augszciaus pamintus daigtus Pigiausei, Teicingausei ir Geriausie, nes per 30 mety uzaidama iszdirbimalis igijau geriause praktika ir del to galu viska padirbt pigiau ir geriau ne gukikti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.